

PROTOKÓŁ

z IV spotkania lokalnego zespołu ds. lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Katowice

Śląski Urząd Wojewódzki, 16.10.2024 r.

1. Gospodarz - II Wicewojewoda Śląski:
 - 1) powitał uczestników;
 - 2) poinformował, że zgodnie z planem spotkanie powinno rozpocząć się o godz. 15.00, a zakończyć o godz. 18.00;
 - 3) przypomniał o sprawach technicznych dotyczących wypowiedzi, których należy dokonywać przy pomocy włączonego mikrofonu, co pozwala na odpowiedni zapis głosowy i jest pomocne dla protokolanta;
 - 4) życzył zebranym udanych obrad.

2. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:
 - 1) podziękował gospodarzowi - II Wicewojewodzie Śląskiemu;
 - 2) poprosił o zabranie miejsc;
 - 3) powitał obecnych na IV spotkaniu zespołu;
 - 4) poinformował o obecności osób pomocniczych: Grzegorza Janasa, Adama Migurskiego i Magdaleny Świtki z RDLP w Katowicach;
 - 5) poprosił Moderatorki o przypomnienie podstawowych zasad facylitacji.

3. Anna Wieczorek z Fundacji Think Tank Miasto:
 - 1) przedstawiła siebie i drugą facylitatorkę z Fundacji - Annę Petroff-Skibę;
 - 2) przypomniała zasady facylitacji:
 - a) każda opinia jest ważna (możemy się różnić, jeśli chodzi o opinie i oceny),
 - b) mówimy zwięźle i na temat (konieczność przestrzegania agendy spotkania),
 - c) mówimy o zjawiskach, nie o ludziach (o tematach, rozwiązaniach, nie osobach),
 - d) mówimy pojedynczo i nie przerywamy sobie nawzajem (żebyśmy się słuchali i usłyszeli oraz z uwagi na warunki techniczne dot. mikrofonów),

- e) zapisujemy i sprawdzamy zapis (późniejszy protokół, możliwość zapisania konkretnych wypowiedzi w protokole),
 - f) szanujemy siebie nawzajem (słuchamy siebie nawzajem, pozwalamy skończyć wypowiedź, nie przerywamy nawet jeśli się nie zgadzamy),
 - g) wyciszamy telefony,
 - h) przejrzystość i dostęp do materiałów wypracowanych w ramach zespołów (wymiana materiałów między spotkaniami i dostęp do materiałów z bieżących spotkań);
- 3) oddała głos Przewodniczącemu zespołu.
4. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:
- 1) przeprosił i wyjaśnił późny termin przesłania agendy (z uwagi na termin jej ostatecznego ustalenia przez Prezydium we wtorek 15.10.2024 r. w godzinach wieczornych);
 - 2) zwrócił się z prośbą o korektę agendy na wniosek części strony społecznej, która zaproponowała odwrócenie kolejności wystąpień;
 - 3) przedstawił agendę spotkania:
 - a) prezentacja Zdzisława Spendla, Dyrektora Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział Kraków (7 minut),
 - b) omówienie zmian w sposobie prowadzenia gospodarki leśnej (rozpoczęcie od prezentacji propozycji Lasów Państwowych - 20 min., potem oczekiwania i propozycje wszystkich pozostałych członków w formie prezentacji, bądź wystąpień),
 - c) po prezentacjach wystąpienie Bogdana Gieburowskiego - eksperta, które będzie pierwszym głosem w dyskusji,
 - d) dyskusja;
 - 4) poinformował zespół o obecności dr hab. inż. Mariusza Czopa, prof. AGH, którego powitał i poprosił o zabranie głosu w dyskusji;
 - 5) wskazał, że celem dyskusji jest rozpoznanie obszarów wspólnych oraz wymagających konsensusu w zakresie modyfikacji prowadzenia gospodarki leśnej;

- 6) poinformował, że w zależności od woli zespołu, po dyskusji może nastąpić przerwa, po której obrady przejdą do bloku drugiego - czyli próby osiągnięcia konsensusu w zakresie wyznaczenia obszaru lasów społecznych;
 - 7) przekazał, że dyskusja może zostać przeprowadzona plenarnie lub w mniejszych zespołach;
 - 8) wskazał, że kolejnym krokiem będzie podsumowanie bieżącego spotkania, którego celem jest określenie czy istnieje możliwość wypracowania konsensusu.
5. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy:
- 1) poinformowała o ustaleniu z ostatniego spotkania dotyczącym sygnalizowania odwołania do wytycznych, danych i innych informacji (za pośrednictwem pomarańczowej kartki);
 - 2) wskazała, że Prezydium ustaliło, że na bieżącym spotkaniu również będzie stosowane to rozwiązanie;
 - 3) zwróciła się z zapytaniem czy będzie ono stosowane podczas bieżącego spotkania.
6. Facylitatorka:
- 1) wskazała, że jest to pytanie skierowane do zespołu;
 - 2) spytała członków zespołu o potwierdzenie, że jest to ustalenie z ostatniego spotkania i czy będzie ono dzisiaj procedowane.
7. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:
- 1) wyjaśnił, że nie nazwałby podniesionej kwestii ustaleniem;
 - 2) stwierdził, że rzeczywiście takie rozwiązanie było stosowane na ostatnim spotkaniu, natomiast wskazał na wątpliwości dotyczące takiego rozwiązania, wyjaśniając, że może nastąpić problem z czasem, jeśli z powodu odwołań nastąpi tryb „ad vocem”.
8. Facylitatorka zwróciła się z prośbą o wyjaśnienie trybu korzystania z kartek - cyt. „Czy pomarańczowe kartki oznaczają, że podnoszę pomarańczową kartkę i chce zadać pytanie dotyczące danych czy podnoszę pomarańczową kartkę i proszę,

żeby prelegent czy osoba, która się wypowiada powiedziała skąd wzięła te dane, na co się powołuje”.

9. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy wskazała, że chodzi o drugą opcję.
10. Facylitatorka:
 - 1) poinformowała, że będzie prosić prelegentów o zwracanie uwagi na pomarańczowe kartki i bezpośrednie omawianie źródła danych oraz podzielenie się pomiędzy spotkaniami materiałem źródłowym;
 - 2) zwróciła uwagę na organizację kwestii pomarańczowych kartek i rozłożenie ich w sposób ułatwiający do nich dostęp.
11. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach poprosił o prezentację Zdzisława Spendla, przypominając o ustalonym czasie (7minut).
12. Zdzisław Spendel, Dyrektor Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział Kraków:
 - 1) rozpoczął prezentację od nawiązania do słów części strony organizacji społecznych, które padły podczas poprzedniego spotkania odnośnie pracy leśników, wskazując, że ta ocena była dla niego bolesna. Określił wypowiedzi jako cyt. „mocne słowa” i przytoczył użyte określenia cyt. „rzeź, skandal, dewastacja, trwoga, nadmierna wycinka, nadmierna eksploatacja lasów podmiejskich, żart”;
 - 2) zwrócił uwagę, że został przekazany bardzo negatywny obraz gospodarki leśnej i stanu w lasów w Katowicach. Wskazał, że jest to powód, dla którego chciał oprzeć się na bardzo obiektywnych danych, czyli Banku Danych o Lasach;
 - 3) wskazał, że BDL pozwala na zrobienie szeregu zestawień, które obrazują faktyczny stan lasów w Polsce;
 - 4) przedstawił zestawienie powierzchni lasów wg klas wieku, tłumacząc, że jest to bardzo skomplikowana tabela, której nie będzie obecnie komentował, jednak pokazuje jakie jest to źródło danych;

- 5) wskazał, że na podstawie tej tabeli przedstawi faktyczną skalę wycinek w całych LP;
- 6) zwrócił się z zapytaniem czy ktoś z zespołu może wskazać, ile trzeba wyciąć lasu, żeby nazwać to wycinką (brak odpowiedzi);
- 7) wytłumaczył, że chodzi o określenie jaki procent powierzchni leśnej w ciągu roku jest wycięty, który jest dla obecnych lasów niebezpieczny, który można nazwać nadmierną wycinką;
- 8) wskazał, że aby móc odpowiedzieć na pytanie, pokaże zespołowi jak można to sprawdzić;
- 9) wyjaśnił, że na podstawie zaprezentowanego zestawienia, które dotyczy całej Polski, należy zwrócić uwagę na I słupek opisujący powierzchnię niezalesioną. Zwrócił uwagę, że mieszczą się w niej powierzchnia zrębów wykonanych oraz szereg innych powierzchni takich jak np. sukcesja naturalna, wyłączenia przy kolejach, co stanowi dość dużą powierzchnię;
- 10) wskazał, że najbardziej wiarygodnym wskaźnikiem jest II słupek zestawienia dot. I klasy wieku, czyli drzewostany od 1 do 20 lat;
- 11) wskazał, że leśnicy najpóźniej w ciągu 5 lat wszystkie lasy odnawiają, czyli wszystkie lasy, zarówno wycięte w rębni zupełnej, jak i wycięte w bardziej skomplikowanych rębniach, znajdują się w I klasie wieku;
- 12) przytoczył prostą analizę - cyt. „czyli te 823 tys. ha w całej Polsce, które było wycięte, jest obecnie w I klasie wieku, podzielone przez 20 lat, wskazuje, że średnio w Polsce, w całej Polsce w LP wycina się 0,57 % powierzchni lasu”;
- 13) zwrócił się z pytaniem, czy można to nazwać nadmierną wycinką, komentując jednocześnie, że jego zdaniem nie;
- 14) wyjaśnił, że w przypadku województwa śląskiego, dla którego wykonano zestawienie, jest trochę inaczej, wskaźnik nie wynosi 10 % tylko 14,8 %, które w sumie daje informację, że w ostatnich 20 latach średnio wycina się 0,74 %;
- 15) wskazał, że nie jest to dużo, jednak zwrócił uwagę, że po przeanalizowaniu tabeli okaże się, że jest to najwięcej w całej Polsce;
- 16) powtórzył, że na podstawie tabeli, na Śląsku wycina się najwięcej w całej Polsce, jednak nie wszędzie jest tak samo;
- 17) wskazał, że zarzut „nadmiernej wycinki w lasach miejskich” absolutnie się nie potwierdza;

- 18) wskazał, że zrobienie podobnego zestawienia dla Nadleśnictwa Katowice, Chrzanów, Kobiór i Siewierz pokazuje, że dla objętych nimi 67 tys. ha lasów, średnio z ostatnich dwudziestu lat, wskaźnik wyniósł 0,57 %, czyli tyle co dla całej Polski;
- 19) zwrócił uwagę, że 21 % powierzchni tych nadleśnictw leży w województwie małopolskim;
- 20) wskazał, że drugie zestawienie dotyczy poszczególnych gmin wskazanych podczas poprzednich spotkań - cyt. „(..) dotyczy stricte miasta Katowice i odrębnych gmin”;
- 21) w ramach dygresji polecił portal BDL, w którym można dla wybranej gminy zrobić zestawienie dot. stanu lasu na jej terenie;
- 22) wyjaśnił, że ze wskazanego zestawienia wynika zupełnie inna sytuacja, która pokazuje, że faktycznie w gminach, w których mamy tereny miejskie, to średnio w ciągu roku wycina się prawie o połowę mniej - 0,44%, co świadczy, że prowadzona gospodarka od 20 lat w terenach miejskich jest znacznie ograniczana i nie jest tak intensywna jak w innych obszarach;
- 23) zwrócił uwagę, że nasuwa się pytanie dlaczego w woj. śląskim wycina się najwięcej lasów w Polsce;
- 24) wyjaśnił, że sytuacja ta jest niestety wymuszona klęską zamierania świerka w Beskidzie Śląskim i Żywieckim;
- 25) wskazał, że ten problem najbardziej dotknął Nadleśnictw: Wisła, Ujszoły i Węgierska Górka, w których cyt. „90 % powierzchni to były drzewostany świerkowe (...) po prostu to były starsze drzewostany świerkowe, które niestety były zagrożone”;
- 26) wskazał, że obecnie większą część nadleśnictwa stanowią młodniki i uprawy;
- 27) opisał ówczesną sytuację i jej następstwa oraz podsumował wystąpienie przypominając, że działania zespołu będą odpowiadać za sytuację po następnych 20-30 latach;
- 28) nawiązał do naturalnego wzrostu lasu i frazy mówiącej, że „las rośnie bez leśnika” zgadzając się z dr Paruselem, że las bez leśnika da sobie radę, wskazując jednocześnie, że na przykładzie 400 ha rezerwatu Barania Góra widzimy, że las będzie rósł jednak przez następne 30 lat i nie będzie spełniał swoich funkcji, co obrazuje wskaźnik z I słupka zestawienia;

29) poinformował, że na terenie Nadleśnictwa Katowice zidentyfikowany został problem dot. drzewostanów brzoźowych, cyt. „W tym momencie w Nadleśnictwie Katowice (...) prawie 18 % powierzchni zajmują drzewostany brzoźowe tj. 2,5 tys. ha i to są drzewostany, które rosną na niewłaściwych siedliskach. To są drzewostany najczęściej na siedlisku lasu świeżego, lasu wilgotnego i lasu mieszanego wilgotnego. (...) Te drzewostany dożywają kresu swoich lat, one już zamierają. Zwrócił ponadto uwagę, że „(...) jest problem jak te drzewostany odnowić, jak tam wejść, a z drugiej strony jest problem nacisków społecznych, żeby tych lasów w ogóle nie użytkować. I niestety jest to problem na tyle istotny, że (...) w bardzo niedługim czasie te drzewostany zamrą, (...) i one wtedy tych oczekiwań społecznych nie będą spełniały”.

13. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) podziękował za wygłoszenie prezentacji;
- 2) poprosił o przejście do prezentacji nadleśniczych dotyczących propozycji zmian w prowadzeniu gospodarki leśnej w 4 nadleśnictwach.

14. Facylitatorka przypomniała o czasie przewidzianym na prezentacje stron.

15. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach uzupełnił, że na nadleśnictwo przypada po 5 minut.

16. Grzegorz Cekus z Nadleśnictwa Siewierz:

- 1) przywitał obecnych;
- 2) wskazał, że Nadleśnictwo Siewierz zwiększyło powierzchnię proponowanych obszarów:
 - w m. Będzin zwiększono powierzchnię w Lesie Grodzkim do prawie 140 ha,
 - w m. Dąbrowa Górnicza o cały kompleks Podlesia, czyli ok. 100 ha,
 - w m. Sosnowiec dodano teren w Lesie Zagórskim, obejmując cały las;
- 3) podsumował, że propozycja wzrosła z ok. 380 ha do blisko 470 ha;
- 4) wskazał, że:

- kolor niebieski na opracowaniu oznacza propozycje modyfikacje w użytkowaniu przedrębny,
 - kolor żółty w użytkowaniu rębny,
 - kolor różowy inne modyfikacje na powierzchniach, gdzie nie ma wskazówek do cięć,
 - dodatkowo kolorem fioletowym oznaczono ograniczenia w gospodarce;
- 5) wskazał, że w Sosnowcu kolor fioletowy obejmuje powierzchnię planowanego użytku ekologicznego;
- 6) przekazał, że w ramach modyfikacji Nadleśnictwo Siewierz proponuje:
- a) generalną zmianę wszelkich rębni zupełnych na rzecz rębni złożonych, tam gdzie to możliwe, a w ostateczności na rzecz rębni niezupełnej,
 - b) wydłużenie okresu odnowienia nawet o 40 lat, tak, żeby powoli zmieniać krajobraz, z zastrzeżeniem, że konieczne jest dbanie o bezpieczeństwo odwiedzających kompleksy,
 - c) promowanie odnowienia naturalnego prowadzącego do zwiększenia zróżnicowania gatunkowego oraz zróżnicowania struktury pionowej, poziomej i wiekowej drzewostanu,
 - d) w cięciach przedrębnych (trzebieżach) ograniczenie cięć, co wiąże się z większą częstotliwością nawrotów, ale delikatniejszych, co nie będzie powodowało drastycznej zmiany krajobrazu leśnego,
 - e) ogólnie w lasach społecznych położenie większego nacisku na zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne oraz stałe prowadzenie zabiegów pozwalających na bezwzględne utrzymanie bezpieczeństwa tego obszaru dla wszystkich interesariuszy,
 - f) kształtowanie krajobrazu leśnego tak, aby sprzyjał wypoczynkowi w szerokim zakresie,
 - g) promowanie siedlisk hydrogenicznnych,
 - h) zwiększenie bioróżnorodności m. in. poprzez zwiększenie ilości drewna martwego.

17. Ewelina Boruń z Nadleśnictwa Chrzanów:

- 1) przywitała zespół;
- 2) wskazała, że Nadleśnictwo Chrzanów zaproponowało łącznie 1115 ha lasów;

- 3) podkreśliła, że zaproponowane lasy z punktu widzenia gospodarczego są mocno zdegradowane przez przemysł;
- 4) wskazała, że ponad 50 % obszaru stanowią siedliska borowe (BMśw, Bśw);
- 5) wskazała, że na tych terenach drzewostany tworzy głównie sosna, która jest gatunkiem światłożadnym, a stanowi ok. 50 % drzewostanów;
- 6) wskazała, że kolejnym problematycznym gatunkiem jest brzoza, która razem z sosną zajmuje ponad 80 % powierzchni;
- 7) omówiła strukturę wiekową drzewostanów wskazując, że:
 - a) brzoza ma 60 lat, a w Nadleśnictwie Chrzanów jej wiek rębności wynosi właśnie 60 lat, ponadto są to drzewostany rozpadające się, które obejmują ponad 30 % siedlisk,
 - b) sosna, dość stare drzewostany 60-cio, 63-letnie, których wiek rębności zgodnie z obowiązującym PUL-em to 100 lat,
 - c) dąb czerwony, który jako gatunek obcy powinien być ograniczany, również ma 60 lat;
- 8) zaprezentowała opracowanie dotyczące zabiegów trzebieżowych i rębnych w latach 2020-2024 w Nadleśnictwie Chrzanów, wskazując, że PUL dla tej jednostki obowiązuje od 2020 r. do 2029 r.;
- 9) zaproponowała modyfikacje i ograniczenia na następne lata w zakresie rębni oraz trzebieży:
 - a) w zakresie drzewostanów objętych rębnią I - w 26 przypadkach ograniczenie wynikające z uwagi na skład i wiek drzewostanów, polegające na zmianie rębni na niepełną,
 - b) w kolejnych drzewostanach, o wydłużonym lub bardzo długim okresie odnowienia z wieloma nawrotami cięć,
 - c) modyfikacja powierzchniowa rębni zgodnie z prezentacją - zmiana na rębnie niepełne na 58 ha, kolejne rębnie z udziałem rębni o przedłużonym wieku i cięciach wydłużonych w czasie z wieloma nawrotami to 159 ha.

18. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach zwrócił się z zapytaniem, czy w zakresie proponowanych obszarów Nadleśnictwo dokonało zmian.

19. Ewelina Boruń z Nadleśnictwa Chrzanów wskazała, że obszar pozostał taki sam.

20. Zbigniew Ryś z Nadleśnictwa Kobiór:

- 1) wskazał, że Nadleśnictwo Kobiór ma łączną powierzchnię ponad 21 tys. ha i obejmuje 16 gmin;
- 2) wyjaśnił, że na spotkaniach zespołu cyt. „(...) skupiamy się na 3 gminach: Mikołów, Tychy i Bieruń, które zajmują powierzchnię łącznie 2,72 tys. ha, czyli w skali Nadleśnictwa stanowią niecałe 10 %”;
- 3) wyjaśnił, że PUL na lata 2023-2032 powstawał kiedy wchodziło w życie zarządzenie nr 58 DGLP i znaczna część modyfikacji już została uwzględniona, natomiast Nadleśnictwo nie zdążyło przejść pełnego procesu konsultacji, wynikającego z zarządzenia z uwagi na okres tworzenia planu;
- 4) wskazał, że w 3 omawianych gminach wyznaczono łącznie 355 ha;
- 5) zwrócił uwagę na obszar wyznaczony na terenie miasta Mikołów, gdzie od ponad 20 lat jest wyłączony z użytkowania, wcześniej na zasadzie porozumienia między Nadleśnictwem a Śląskim Ogrodem Botanicznym, a od 2012 r. poprzez pisemne porozumienie;
- 6) równocześnie nadmienił, że teren jest położony bardzo blisko ŚOB i prowadzi tam ścieżka pieszo-rowerowa;
- 7) wskazał, że na terenie gminy Mikołów obszar został określony jako lasy przy zwartej zabudowie, a w ramach modyfikacji Nadleśnictwo zmienia użytkowanie rębne i przedrębne;
- 8) wskazał, że jedyny przypadek lasów wyłączonych z użytkowania w Nadleśnictwie Kobiór obejmuje 13,25 ha tj. Góra Fiołkowa;
- 9) przekazał, że na terenie Gminy Bieruń lasy stanowią zespół krajobrazowy, wydzielony pod względem przyrodniczym. Góra Chełmeczki została praktycznie wyłączona z użytkowania przedrębnego, przy czym znaczna część jest ogólnie wyłączona ze wskazówek gospodarczych;
- 10) jako najistotniejszy z punktu widzenia Nadleśnictwa oraz z punktu widzenia lasów społecznych wskazał rejon miasta Tychy, okolice Jeziora Paprocańskiego, które są największym terenem w całym kompleksie lasów społecznych wyznaczonym przez Nadleśnictwo jako pierwotna propozycja;
- 11) dodał, że na ww. terenie różne funkcje nakładają się na siebie;
- 12) opisał sposób oznaczenia przyjmowanych modyfikacji;

- na żółto - modyfikowane cięcia rębne, których nie przewidziano dużo, ponieważ obszar był modyfikowany na etapie PUL-u,
 - na niebiesko - cięcia przedrębne modyfikowane,
 - obszary bez wskazówek i inne obszary zaznaczono na różowo;
- 13) wyjaśnił, że m. in. na wniosek dyrektora RDLP w Katowicach i z uwagi na wystąpienie Prezydenta Miasta Katowice rozszerzono obszar na północ od Jeziora Paprocańskiego (po tory kolejowe prowadzące do Bielska-Białej);
 - 14) poprosił o prezentację filmu;
 - 15) w odpowiedzi na pytanie Przewodniczącego Roberta Pabiana, wskazał, że propozycja Nadleśnictwa Kobiór wzrosła o 415 ha tj. z 355 ha na łącznie ok. 770 ha, co daje łącznie 37 % powierzchni leśnej położonej na terenie 3 omawianych gmin;
 - 16) zaprezentował film przedstawiający las, w którym nie jest prowadzona gospodarka leśna;
 - 17) zauważył, że na prezentowanym terenie nastąpiło zamieranie świerka, bardzo mocno wydziela się jesion, a w drzewostanie widać dużą ilość złomów i wywrotów;
 - 18) dodał, że teren jest praktycznie niedostępny, a taki las nie będzie atrakcyjny pod względem udostępniania turystycznego, natomiast z uwagi na położenie przy ścieżce pieszo-rowerowej należy tam wyznaczyć punkt widokowy, który pozwoli na wyrobienie sobie poglądu na temat tego obszaru;
 - 19) przypomniał, że teren jest wyłączony z użytkowania od 20 lat;
 - 20) nadmienił, że w kolejnych obrazach prezentowane są lasy z góry cyt. „(...) w rejonie miasta Tychy, w rejonie Paprocana. Te lasy nigdy nie były lasami oficjalnie ani społecznymi, ani nie były to lasy o zwiększonej funkcji społecznej, natomiast dzięki pracy leśników (...) kondycja tych lasów jest bardzo dobra, one są rekreacyjnie wykorzystywane przez ludność i te warunki faktycznie do takiego użytkowania tutaj są”.

21. Wojciech Kubica z Nadleśnictwa Katowice:

- 1) przywitał zespół;
- 2) przypomniał, że Nadleśnictwo Katowice, zaproponowano blisko 7 tys. ha, z czego prawie 170 ha zajmują rezerwy;

- 3) wskazał, że Nadleśnictwo Katowice postanowiło powiększyć propozycję o dodatkowe 100 ha posadowione w granicach miasta Chorzów (oznaczone na prezentacji kolorem ciemnoniebieskim);
- 4) wskazał, że w momencie rozpoczęcia obowiązywania PUL-u dla Nadleśnictwa Katowice na lata 2020-2029, już na etapie realizacji tego planu nadleśnictwo zaczęło modyfikować rębnie, zamieniając rębnie zawierające elementy cięć zupełnych na rębnie o długim okresie odnowienia tzw. rębnie złożone, co było bezpośrednią realizacją oczekiwań społecznych, które dotyczyły spowolnienia zmian w krajobrazie;
- 5) wskazał, że na tym terenie są do zrealizowania inne zabiegi, zaznaczone żółtym kolorem, których liczba wynosi 238 pozycji na pow. ok. 830 ha;
- 6) dodał, że na 81 pozycjach stanowiących blisko 236 ha, były zaplanowane rębnie o charakterze cięć zupełnych, które zawierały czasem tylko elementy cięć zupełnych i to właśnie te obszary Nadleśnictwo chce poddać modyfikacjom, żeby zbyt gwałtownie nie zmieniać otoczenia;
- 7) zauważył, że w celu wprowadzenia modyfikacji należy zapoznać się ze wskaźnikami, które mogą nakierować na tok postępowania;
- 8) przypomniał, że Nadleśnictwo jest posadowione na dość żyznych siedliskach, które stanowią las mieszany świeży, las mieszany wilgotny i dość spory udział lasu świeżego;
- 9) zauważył, że te siedliska wskazują na potrzebę bazowania na gatunkach liściastych: Db, Bk i iglastym: Md;
- 10) przekazał, że struktura lasów w Nadleśnictwie jest zachwiana wskutek posadowienia go na terenach zdegradowanych przez przemysł, któremu jednocześnie lasy te służyły i dla którego zostały założone;
- 11) wskazał, że od 1970 roku leśnicy doprowadzili do wzrostu średniego wieku drzewostanu o 20 lat;
- 12) zauważył, że na bazie ww. wskaźnika, trudno posądzać leśników o grabieżcze postępowanie z lasami;
- 13) wskazał, że średnia zasobność drzewostanów to 250 m³/ha, jednocześnie zaznaczając, że w roku 1970 średnia zasobność wynosiła zaledwie 90 m³/ha;
- 14) zauważył, że zmiana tych wskaźników pokazuje, że drzewostan się starzeje oraz poprawiła się jego kondycja;

- 15) wskazał, że średni roczny przyrost drzewostanu również pokazuje dobrą tendencję, bo z blisko 2 m³, kiedy drzewostany przyrastały na ha w latach 70-tych, dzisiaj osiągnany jest przyrost blisko 10 m³;
- 16) zwrócił uwagę na składy gatunkowe, przypominając, że Nadleśnictwo stawia na Db, Bk, Md oraz zaznaczył udział Brz i So, która nie jest właściwym w tym obszarze gatunkiem i nie czuje się na tych siedliskach dobrze;
- 17) wskazał, że z PUL-u wynikają utrudnienia w gospodarce leśnej dla Nadleśnictwa Katowice, takie jak:
- duży udział wilgotnych i bardzo wilgotnych siedlisk,
 - położenie w zasięgu 17 miast, prawie 2 mln obywateli,
 - długa granica styku,
 - silna presja zabudowy obszarów obok lasu,
 - bardzo długa linia granicy, prawie 860 km - cyt. „My tymi lasami graniczymy wprost z zabudową i mieszkańcy, którzy tę zabudowę użytkują mają również swoje oczekiwania względem gospodarki, którą prowadzimy”;
- 18) odniósł się do propozycji tłumacząc, że:
- trzebież wczesna to zabieg będący podstawowym elementem gospodarki leśnej, którego celem jest wyprowadzenie do właściwej jakości i zdrowotności każdego drzewostanu i który determinuje istnienie drzewostanu, w związku z czym cyt. „Nie wyobrażam sobie, żebyśmy mogli z tego zabiegu zrezygnować”,
 - trzebież późna to kolejny zabieg, którego pewną rolą jest potęgowanie ochronnej, krajobrazowej i środowiskowej roli lasu jako niezbędnego, naturalnego składnika krajobrazu, jako obiektu mającego specjalne przeznaczenie;
- 19) wskazał, że Nadleśnictwo chce zamiennie, zamiast rębni o charakterze zupełnym, stosować rębnie o długim okresie odnowienia lub nawet bardzo długim, czyli 40-50 lat będzie trwała wymiana pokoleniowa;
- 20) wskazał, że leśnik ma narzędzia w postaci rębni IVd, którą scharakteryzował opisem z naukowych opracowań leśników;

- 21) wyjaśnił, że rębnię tę stosuje się szczególnie w otulinach rezerwatów, miast na terenach rekreacyjnych, uzdrowiskowych i przedstawił jak wygląda wymiana pokoleniowa przy jej zastosowaniu;
 - 22) przypomniał, że jest to długi okres odnowienia, trwający 40 lat;
 - 23) wskazał, że 2 rębnia, którą Nadleśnictwo ma do dyspozycji to rębnia Vb - kępowo-przerębowa, która tak jak poprzednia również jest wskazywana do stosowania na terenach rekreacyjnych, uzdrowiskowych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie miast;
 - 24) zaprezentował wygląd wymiany pokoleniowej, charakteryzującej się bardzo długim okresem odnowieniowym +50 lat;
 - 25) powtórzył, że wielkość propozycji Nadleśnictwa wzrosła o 100 ha wyznaczone w mieście Chorzów.
22. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:
- 1) Podsumował wystąpienia, informując, że wszystkie propozycje będą dostępne na stronie internetowej dedykowanej lasom społecznym;
 - 2) wskazał, że przedstawiono możliwości i propozycje modyfikacji prowadzenia gospodarki leśnej, zawierające zarówno wyłączenia, jak i ograniczenia, ale w dużej mierze, w największym zakresie modyfikacje, bo dla lasów o wiodącej funkcji społecznej modyfikacje są podstawowym sposobem zmian w prowadzeniu gospodarki leśnej;
 - 3) poprosił Bogdana Gieburowskiego o 7 minutową wypowiedź, po czym przeprosił za omyłkę (powrót do następnego punktu agendy).
23. Facylitorka poprosiła o prezentację przedstawicieli strony społecznej, a następnie o wypowiedzi ekspertów (po 1 osobie ze strony LP i strony organizacji społecznych).
24. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy:
- 1) wskazała, że ma przyjemność zaprezentować stanowisko strony społecznej w temacie wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Katowice oraz prowadzenia w nich zmodyfikowanej gospodarki leśnej na

obszarze zaktualizowanej wersji leśnego pasa ochronnego GOP, etap I
- Nadleśnictwa Katowice, Kobiór, Siewierz i Chrzanów;

- 2) tytułem wstępu zaznaczyła, że strona prosiła o:
 - dokumentację, a otrzymała tylko warstwę dróg,
 - dane dotyczące wykonania użytkowania rębego i planowanego do końca 2024 roku, którą otrzymała na parę godzin przed spotkaniem;
- 3) wskazała, że na prośbę o przedstawienie wdrożonych wyłączeń, ograniczeń i modyfikacji, o których mowa w ONOL-u, otrzymała odpowiedź od przewodniczącego Roberta Pabiana, że te wytyczne nie są wiążące dla realizacji PUL-i;
- 4) wskazała, że propozycja była niemożliwa do zamknięcia ponieważ strona społeczna nie otrzymała danych o które prosiła, mimo to wysłała ją zgodnie z poleceniem w dniu wczorajszym [15.10.2024 r.] do godziny 12.00;
- 5) wskazała, że niestety strona LP swojej propozycji nie udostępniła;
- 6) wskazała, że po raz pierwszy zobaczyła propozycję LP dzisiaj [16.10.2024 r.];
- 7) zwróciła uwagę, że w związku z powyższym prezentacja zawiera wstępną wersję propozycji strony organizacji społecznych;
- 8) wskazała, że strona organizacji społecznych zastrzega sobie prawo do wnoszenia korekt w związku z napływającymi zgłoszeniami;
- 9) wskazała, że strona organizacji społecznych jest na etapie weryfikowania danych, w tym samych danych o wykonaniu PUL-i i zbiór wyłączeń może ulec zmianie;
- 10) stwierdziła, że chce przybliżyć parę faktów:
 - Nadleśnictwo Katowice PUL 2020-2029, powierzchnia lasów Nadleśnictwa Katowice to 14 000 hektarów z czego etat ogólny to ponad 740 tysięcy metrów sześciennych. Żeby to zobrazować przeliczyliśmy to na ilość tirów - to daje nam 24 782 tiry. Z czego zrębów zupełnych mamy zaplanowanych na poziomie ponad 660 hektarów, to dla ułatwienia 997 boisk piłkarskich,
 - Nadleśnictwo Kobiór - powierzchnia lasów ponad 20 000 hektarów, z czego etat ogólny to ponad milion metrów sześciennych. Dla zobrazowania daje nam to 33 733 tiry, z tego zrębów zupełnych prawie 1500 ha, co daje 2125 boisk piłkarskich,

- Nadleśnictwo Siewierz - 14 740 hektarów, z czego ponad 910 tysięcy metrów sześciennych etatu ogólnego, co przekłada się na 30 343 tiry, z czego zrębów zupełnych mamy na poziomie ponad 1200 hektarów, to jest 1850 boisk piłkarskich,
- Nadleśnictwo Chrzanów - 20 000 ponad hektarów, z czego etat ogólny to ponad milion metrów sześciennych. To przekłada się na 33 349 tirów, z czego zrębów zupełnych mamy na poziomie prawie 2000 hektarów, co daje 2924 boiska piłkarskie.

25. Magdalena Gościński z Pracowni na Rzecz Wszystkich Istot:

- 1) dodała, że cyt. „Gdybyśmy te tiry Szanowni Państwo wyładowane drewnem ustawili sobie jeden za drugim, zderzak w zderzak, dojechalibyśmy do Cordoby. Czyli tym samym moglibyśmy się przemieścić do Afryki, Azji, a nawet prawie pod krąg polarny. Tyle plany urządzania lasu z czterech nadleśnictw zakładają, że wyjedzie z nich drewna w świat albo na użytek tutaj. Natomiast takie jest przewidziane pozyskanie drewna z naszych lasów”.

26. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy:

- 1) wskazała, że strona organizacji społecznych oczekuje cyt. „(...) w ramach wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół Miasta Katowice wzmocnienia ochrony lasów ważnych społecznie wokół miast”.

27. dr Jerzy Parusel z Państwowej Rady Ochrony Przyrody:

- 1) wskazał, że strona organizacji społecznych wyszła z założenia, że kategorie ochronności lasu, które zostały ustalone i są prawnie obowiązujące stanowią podstawę wyznaczania lasów spełniających kryteria społeczne od 1 do 7, cyt. „(...) mają państwo w tabeli to właśnie porównanie, kategorie ochronności z pełnionych przez nie funkcji/kryteriów wyznaczania lasów o określonej funkcji”;
- 2) wskazał, że cyt. „Jest to dla nas podstawą tym bardziej, że plany te są, tak jak mówiłem, decyzje i zarządzenia są obowiązujące. Tylko tak jak wspomniałem to już wcześniej na pierwszym wystąpieniu ministrowie nie dorobili, znaczy tego, co jest dzisiaj przedmiotem naszych rozważań, a więc indywidualizacja sposobu postępowania w tychże lasach. Oto tutaj zabiegamy”;

- 3) zauważył, że propozycja strony organizacji społecznych wynika przede wszystkim z wytycznych ONOL-u;
- 4) podkreślił, że ONOL jest rewolucją w sposobie pojmowania lasu zwłaszcza przez społeczeństwo i dla leśników nie ma już odwrotu dodając, że cyt. „Cały ten proces modyfikacji gospodarki leśnej jest w naszej ocenie i w mojej ocenie jako leśnika, jest nieodwracalny”;
- 5) wyjaśnił, że propozycje, które są przez stronę społeczną przygotowane cyt. „(...) w użytkowaniu znaczy w wyłączeniu z użytkowania przyjęliśmy kryteria przyrodnicze i społeczne”;
- 6) wskazał, że wśród kryteriów przyrodniczych są to wprowadzone pojęcia z wytycznych ONOL-u - „lasy o fizjonomii naturalnej” i dodał, że cyt. „Tak postrzegają las obywatele, tak postrzegają las respondenci Pana profesora Giergicznego, który badał preferencje rekreacyjne mieszkańców wielu miejsc w Polsce. Także tam podaliśmy Państwu warstwy i podaliśmy Państwu, które kryteria spełniają, jaka jest metodologia wyznaczania tych lasów do wyłączeń i do ograniczeń”. Zwrócił uwagę, że jest ona cyt. „udokumentowana bazodanowo i metodycznie. Po prostu jest do sprawdzenia, do dyskusji, do podważania wręcz, ale taki jest wynik tego wszystkiego”;
- 7) wskazał, że ograniczenia użytkowania - cyt. „Więc zgodnie z wytycznymi ONOL-u to jest ograniczenie do 50 %”. Poinformował, że podano zbiór powierzchni drzewostanu, które spełniają dane kryterium właśnie wyłączenia czy ograniczenia - cyt. „(...) ograniczenia (...) użytkowania i jest to tak jak wspomniała tutaj koleżanka na wstępie (...) wstępna propozycja zbiorów dlatego, że no po prostu nie mamy wszystkich (...) informacji, o które prosiliśmy, żebyśmy mogli skorygować i w sposób odpowiedzialny przede wszystkim przedstawić Państwu wymiar ilościowy i jakościowy tych proponowanych zmian. Na dziś tego zrobić nie możemy, bo trudno żebyśmy podawali do modyfikacji coś, co już jest wycięte czy też ewentualnie do wyłączeń jakiegoś zrębu, który został dokonany”;
- 8) zaznaczył, że modyfikacje gospodarki to wstęp, ponieważ czas na prezentowanie jest krótki więc są to kierunkowe zapisy dotyczące tego co jest w wytycznych;

- 9) wskazał, że widzi, iż jego przedmówcy, leśnicy również skorzystali z materiałów i cieszy się, że propozycje które dziś usłyszała strona społeczna cyt. „Może nie wszystkie nas zadowolają, ale one idą w dobrym kierunku”.

28. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy:

- 1) wskazała, że cyt. „W tym miejscu chcielibyśmy przypomnieć czym są lasy o wiodącej funkcji społecznej. To lasy o specjalnym znaczeniu społecznym, służące do zaspokajania pozaprodukcyjnych usług ekosystemowych. Chronią wodę i glebę, oczyszczają powietrze, regulują klimat i łagodzą skutki jego zmian, redukują hałas, a jako ostoja różnorodności biologicznej warunkują ludzkie zdrowie fizyczne. Z tego względu podlegają rygorom wyłączenia i ograniczenia pozyskiwania drewna oraz modyfikacjom w kierunku minimalizowania presji i skutków gospodarki leśnej, dając niezaprzeczalny i niezbywalny prymat funkcji społecznej”;
- 2) przedstawiła propozycje wyłączeń na terenie Nadleśnictwa Katowice: w kolorze czerwonym - rezerваты przyrody, w kolorze żółtym - projektowane rezerваты przyrody, w kolorze bladobeżowym - otuliny rezerwatów przyrody, w kolorze fioletowym - użytki ekologiczne, w kolorze turkusowym - zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, w kolorze zielonym - starodrzew zgodny z siedliskiem, w kolorze granatowym - lasy bagienne, łągi i olsy, w kolorze brązowym - bagna;
- 3) wyjaśniła, że całość prezentacji i propozycji od początku do teraz jest propozycją systemową i pokazuje na zasadzie systemowej, opartej o kryteria, wyłączenia w Nadleśnictwie Katowice;
- 4) wskazała, że przy modyfikacjach w Nadleśnictwie Katowice oparto się o kryteria S1, S2 oraz starodrzew częściowo zgodny z siedliskiem;
- 5) podała, że w Nadleśnictwie Siewierz obowiązuje ta sama legenda;
- 6) wskazała wyłączenia, ograniczenia i modyfikacje w poszczególnych nadleśnictwach (Siewierz, Kobiór, Chrzanów);
- 7) zaznaczyła, że w legendzie dla Nadleśnictwa Chrzanów pojawia się dodatkowy punkt - „Centralny obóz pracy Podłęże - miejsce pamięci”;
- 8) prezentując zdjęcia na slajdach wskazała, że cyt. „Szanowni Państwo, jesteśmy tu bo Polacy chcą zmiany w gospodarce leśnej. Widzimy ładne

obrazki lasów społecznych prezentowane przez LP. Tymczasem my w naszych lasach widzimy wciąż to:

- Nadleśnictwo Katowice, miasto Katowice, Lasy Panewnickie,
- Nadleśnictwo Katowice, miasto Katowice, otulina rezerwatu Las Murckowski i Dolinka Murckowska,
- Nadleśnictwo Katowice, miasto Mysłowice, nieopodal obwodnicy i ogródków działkowych,
- Nadleśnictwo Kobiór,
- Nadleśnictwo Chrzanów, miasto Jaworzno, otulina rezerwatu Dolina Żabnika”;

9) wskazała, że w nawiązaniu do propozycji Nadleśnictwa Chrzanów, która się nie zmieniła, chce przypomnieć o zrębie zupełnym w Nadleśnictwie Chrzanów, na terenie lasów społecznych wyciętych pod inwestycję przemysłową na zasadzie specustawy (dop. red. Izera);

10) oddała głos Magdalenie Gościńskiak.

29. Magdalena Gościńskiak z Pracowni na Rzecz Wszystkich Istot:

- 1) przypominała, że zespół cały czas mówi tak naprawdę o 14 nadleśnictwach, a w pierwszym etapie rozmawia o czterech;
- 2) wskazała, że jest to zaktualizowana wersja tego, co strona społeczna chce osiągnąć, czyli lasy społeczne okalające największą, drugą po konurbacji berlińskiej metropolię;
- 3) wskazała, że jest to w tej części Europy największe zagęszczenie ludności, nie tylko w Polsce, ale i w Europie środkowej i centralnej, a średnia to prawie 2000 osób na kilometr kwadratowy;
- 4) wskazała, że rozmawiamy o lasach społecznych nie tylko dla mieszkańców Katowic, ale dla mieszkańców całego urbanistycznego organizmu, który otoczony był leśnym pasem ochronnym GOP.

30. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy:

- 1) zaznaczyła, że tak jak strona społeczna mówiła na samym początku uważa, że należy objąć statusem lasów społecznych wszystkie cztery nadleśnictwa, natomiast ich propozycje na temat wyłączeń są propozycjami racjonalnymi, opartymi o kryteria i są propozycjami systemowymi;

- 2) wskazała, że strona społeczna ma wiedzę, że w innych punktach, w innych miejscach, gdzie taki pilotaż jest realizowany, są prośby o objęcie wyłączeniem całych nadleśnictw;
- 3) wskazała, że strona społeczna tej propozycji nie pokazuje, dodała, że cyt. „Przychodzimy do Państwa z rzetelnie zrobioną propozycją na zasadzie kryteriów, propozycją systemową”;
- 4) skomentowała, że cyt. „Z drugiej strony spotykamy się z propozycją malutką, większą, troszkę większą, ktoś poprosił, ktoś dodał, ktoś powiedział w lesie”;
- 5) podziękowała za uwagę.

31. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach podziękował za wystąpienie i ponownie poprosił Bogdana Gieburowskiego o wystąpienie i ustosunkowanie się do przedstawionych wstępnych propozycji.

32. Bogdan Gieburowski, Ekspert:

- 1) przedstawił się wskazując, że 45 lat pracował w lasach śląskich, przy czym przede wszystkim w lasach katowickich;
- 2) wskazał, że w jego odczuciu jest to drugie tak duże wzmożenie społeczne w zakresie problematyki leśnej;
- 3) wskazał, że pierwsze wzmożenie miało miejsce przy tworzeniu leśnego pasa ochronnego GOP, z tym że największe zaangażowanie w tym obszarze wykazywał Urząd Wojewódzki, Urzędy Powiatowe, Rady Narodowe (ówczesny odpowiednik starostwa), wszystkie miasta ma prawach powiatu funkcjonujące na terenie aglomeracji;
- 4) zauważył, że w ówczesnych realiach nie funkcjonowały inicjatywy takie jak NGOS-y;
- 5) przybliżył zespołowi historię powstania leśnego pasa ochronnego GOP, wskazując, że była to idea, która powstała wśród leśników;
- 6) wskazał, że w historii tej trzeba wymienić i oddać wielki hołd ówczesnemu Wojewodzie Śląskiemu - Jerzemu Ziętkowi, który urzędował w latach 1964-75 i Dyrektorowi Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Katowicach Janowi Kozyrze;

- 7) wskazał, że gdyby nie ci ludzie i ich możliwości decyzyjne leśny pas ochronny GOP z pewnością by nie powstał;
- 8) zauważył, że to Jan Kozyra przekonał Wojewodę, żeby zaangażować się w procesy związane z ratowaniem lasów, które ginęły pod wpływem przemysłu;
- 9) opisał sytuację przyczyniającą się do zamierania lasów w latach przed powstaniem leśnego pasa ochronnego GOP;
- 10) wskazał że: „Praktycznie rzecz biorąc totalnie zamierały. I chwilą takiego powołania leśnego pasa ochronnego GOP przyjmuje się oczywiście datę, kiedy została podjęta uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w czerwcu 1968 roku i ona jest dwuczłonowa. Pierwszy człon to *uchwała w sprawie zwiększenia produktywności*, tak określono wtedy, tak rozumiano poprawę w ogóle kondycji tych lasów, to żeby one mogły w zasadzie egzystować. A drugi człon to był *oraz zagospodarowanie i wykorzystanie leśnego pasa ochronnego do potrzeb zdrowotnych kulturalnych mieszkańców górnośląskiego Okręgu Przemysłowego*, czyli to stworzenie tych lasów społecznych (...) i zaangażowanie władzy samorządów powiatu zakładów pracy społeczeństwa w tej szczytnej idei, to było clou tego programu”;
- 11) zauważył, że powołanie leśnego pasa ochronnego GOP wymagało kilkuletniego przygotowania i zaplecza, w ramach którego, został powołany Zakład Gospodarki Leśnej Instytutu Badawczego Leśnictwa;
- 12) wskazał, że samo przygotowanie wymagało wielu cyt. „Rozmaitych punktów badawczych”;
- 13) wskazał, że 14 marca 1966 r., 2 lata przed powstaniem leśnego pasa ochronnego GOP z udziałem nadleśniczych w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach odbyła się sesja, podczas której podjęto uchwałę utworzenia Górnośląskiego Parku Leśnego, a opracowanie założeń do tego Górnośląskiego Parku Wojewoda powierzył architektowi Marianowi Zawile, który utworzył specjalną pracownię dla leśnego pasa ochronnego GOP;
- 14) zauważył, że dopiero po blisko dwóch latach powstała koncepcja powołania Parku, z którą wystartowano do Urzędu Rady Ministrów i która uzyskała aprobatę;
- 15) wyjaśnił, że w wersji pierwotnej Górnośląski Park Leśny był lasem o powierzchni 32,5 tys. hektarów;

- 16) wskazał, że po 10 latach pojawił się pomysł, żeby założyć ośrodki wypoczynkowe na terenie lasów;
 - 17) zwrócił uwagę na stworzenie Katowickiego Parku Leśnego na Muchowcu, który w 1979 r. roku na mocy porozumienia przeszedł pod utrzymanie miasta;
 - 18) podkreślił, że koncepcja społecznego wstępu do lasu powinna być realizowana przy udziale miast;
 - 19) zauważył, że niedawno natrafił na artykuł, w którym jedno z miast aglomeracji wypowiedziało się mówiąc, że jest to cyt. „sprawa leśników”;
 - 20) zauważył, że takie podejście pomija kwestie kosztów;
 - 21) wskazał, że musi to wyglądać tak jak w Katowicach i należy współdziałać między samorządami i lasami, bo tylko to da efekt jak w przypadku Parku;
 - 22) wyraził opinię, że gospodarka leśna na terenie lasów społecznych powinna wyglądać jak gospodarka na terenie Katowickiego Parku Leśnego;
 - 23) streścił sposób i procedurę zalesiania hałd oraz ich wieloetapowość i wymagające czasu zmiany gatunkowe, które muszą następować w celu wzbogacenia i przywrócenia tego terenu;
 - 24) wskazał, że opinie mówiące, że teren lasów społecznych trzeba wyłączyć z gospodarki są nonsensem i nie da się tego zrobić, cyt. „Czytałem opinie paru miast, że trzeba całkowicie wstrzymać pozyskanie. Nonsens tego się nie da zrobić. Ograniczyć tak, znacząco (...)”.
33. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach podziękował Bogdanowi Gieburowskiemu za wystąpienie i poprosił o kolejną prezentację.
34. Facylitatorka poinformowała, że nastąpi jeszcze wystąpienie eksperta strony społecznej, co zostało sprostowane, ponieważ pełni on funkcję członka zespołu.
35. dr hab. inż. Mariusz Czop z Akademii Górniczo-Hutniczej:
- 1) zwrócił uwagę na istotną rolę wody i toczące się obecnie w kraju rozważania w kwestii zasobów wodnych w Polsce;
 - 2) zauważył, że poza rozważaniami nie są podejmowane realne działania, nie ma rozwiązań, które mówiłyby w jaki sposób chronić wodę;

- 3) zwrócił uwagę, że odpowiedzialność za ww. sytuację ciąży na państwie polskim, które musi wypracować standardy współpracy różnych instytucji w konkretnym celu;
- 4) podkreślił, że na tym polega rola państwa;
- 5) wskazał, że mamy małe zasoby, dlatego do ochrony tych zasobów muszą się włączyć wszyscy;
- 6) zauważył, że strona społeczna miała świadomość sytuacji, w związku z czym zaprosił również leśników do włączenia się do tej kwestii;
- 7) zauważył, że Polska obecnie jest obszarem, który może mieć deficyt wody, została sklasyfikowana jako zagrożona niedoborem wody, natomiast Górny Śląsk jest bardzo silnie zagrożony niedoborem wody z przyczyn górniczych, które silnie przeobraziły warunki wodne;
- 8) zauważył, że na terenie oddziaływania górnictwa zachowały się enklawy z wodą, gdzie można ujmować wody do celów pitnych i zmiana na tych terenach stosunków wodnych przez nadmierną wycinkę i niewłaściwie rozumianą gospodarkę leśną może doprowadzić do dużych problemów;
- 9) podkreślił i wsparł opinię strony społecznej, że usługi ekosystemowe należy rozumieć szerzej niż jest to czasami prezentowane przez stronę leśną;
- 10) wskazał, że wodne usługi ekosystemowe to nie tylko zapewnienie dobrych i dużych ilości wody pitnej, ale też:
 - dobra jakość tej wody,
 - obniżenie kosztów uzdatniania wody,
 - obieg biogenów, które wpływają na zanieczyszczenie wód,
 - ochrona przed powodzią,
 - ochrona przed erozją;
- 11) podsumował te kwestie zwracając uwagę, że wszystkie te usługi ekosystemowe są ważne dla mieszkańców i dla społeczności lokalnych, w szczególności w miastach, które są obszarami dłużej i silniej antropopresji i znacznego przeobrażenia stosunku wody;
- 12) wskazał, że wszędzie na świecie lasy społeczne w otoczeniu miast, to są lasy nearby forest, które mają na celu po pierwsze zapewnić dostawy wody pitnej i poprawić jakość wody, która jest zła w niektórych rzekach;
- 13) zauważył, że lasy te mają chronić takie miasta przed powodzią;

- 14) wskazał, że lasy wewnętrzne, które są w mieście dają mieszkańcom bezpośrednią ochłodę;
- 15) zwrócił uwagę, że czasami przedstawiona jest konwencja lasów czy parków kieszonkowych, ale to nie są lasy, o które mieszkańcom chodzi;
- 16) wskazał, że nie ma możliwości, żeby w mieście, które jest miastem rozwiniętym i nacechowanym dużą ilością infrastruktury, zapewnić ludziom dostęp do lasu, więc trzeba to zrobić w lasach nearby forest, które będą miasta otaczać i będą pełniły funkcje społeczne, bo społecznych funkcji lasy miejskie i parki nie są w stanie spełnić w wystarczającym stopniu, co wynika z badań z całego świata;
- 17) wskazał, że są jeszcze lasy odległe - puszcza amazońska, które regulują cały klimat na ziemi, ale o nich nie mówimy, choć też powinniśmy się nimi zajmować;
- 18) zwrócił uwagę, że jeżeli chodzi o lasy, to na pewno mają one dwie funkcje:
 - wąsko rozumianą wodochronną i wodonośną. Wodonośność występuje w ograniczonej ilości i ma znaczenie raczej dla lasów górskich. Równocześnie wskazał, że są takie miejsca, gdzie lasy są jedyną „gąbką”, która chłonie wodę i nie ma alternatywy dla zaopatrzenia wody z lasów,
 - lasy, które są istotne z punktu widzenia ochrony i formowania zasobów wodnych, które wymagają wyłączenia lub znaczącego ograniczenia gospodarki leśnej;
- 19) wskazał, że jest 7 kryteriów, natomiast w prezentacji leśnej i większości w Polsce niestety tak się dzieje, że głównie są wydzielane lasy społeczne ze względu na kryterium 1 i 2, czasami 3,4;
- 20) zauważył, że 5 kryterium jest specyficzne, bo nie zawsze występują tereny uzdrowiskowe, co jest zrozumiałe bo ma ono charakter lokalny;
- 21) zwrócił jednak uwagę, że cyt. „Bardzo mało i bardzo wąsko” potraktowano wydzielenia z kryterium 6, gdzie woda też się mieści oraz przede wszystkim nie ma wydzielenia z kryterium 7, pomimo że woda jest ważnym dobrem dla człowieka;
- 22) wskazał, że chciałby wzmocnić działania strony społecznej pod kątem wody dla aglomeracji Śląskiej;

- 23) zauważył, że mimo iż woda pochodzi głównie z polskich rzek, to na terenie Śląska jest dużo ujęć, w tym w omawianych nadleśnictwach, które wody czerpią z wód podziemnych i też częściowo wód powierzchniowych;
 - 24) wskazał, że z uwagi na powyższe, w prezentacji z propozycjami, która zostanie docelowo opracowana musi być większa reprezentacja kryterium 6 i kryterium 7, gdyż one występują i są kluczowe dla społeczności lokalnych i samorządów;
 - 25) poruszył kwestie stref zasobowych ujęć, obszarów głównych zbiorników wód podziemnych, ale zwrócił szczególną uwagę na źródła i źródlika, w tym nawet takie źródlika, które mogłyby być rezerwatami;
 - 26) wskazał, że można byłoby pozyskiwać z nich wodę;
 - 27) zwrócił uwagę na strefy buforowe wokół wszystkich cieków i zakaz likwidacji terenów podmokłych, nadmieniając, że w poradniku „Samorządzie, chroń lasy!” są podane możliwości ochrony lasu przez samorzady, które są zbieżne z lasami społecznymi;
 - 28) zauważył, że w przypadku chęci włączenia się gmin w sprawę, z uwagi na poziom skomplikowania pod względem formalnym, poleca wykorzystanie metodyki oraz zwiększenie uwagi pod kątem kryterium 7 siódmego w lasach społecznych;
 - 29) podziękował, za uwagę podsumowując, że z resztą materiałów można się zapoznać w jego prezentacji i dodając, że trzeba chronić wodę, a ochrona lasu może w tym pomóc i wszyscy muszą włączyć się do tej sprawy, dlatego cieszy się, że jest inicjatywa lasów społecznych, w której może brać udział.
36. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:
- 1) podziękował za wystąpienie profesorowi Czopowi;
 - 2) poprosił o przejście do dyskusji;
 - 3) zauważył, że w propozycji strony społecznej wyłączeniu podlegają całe plany cięć, co w jego odczuciu jest pierwszym, milowym krokiem do likwidacji leśnictwa na Śląsku oraz likwidacji przemysłu drzewnego na Śląsku;
 - 4) podsumował, że uważa propozycję za bardzo radykalną;
 - 5) zauważył, że w świetle propozycji wymagana byłaby dyskusja nie pomijająca ekonomii i zastanowienia nad tym, kogo będzie stać na takie rozwiązania;

6) oddał głos Facylitatorkom.

37. Facylitatorka:

- 1) wskazała, że na czas dyskusji przejmują prowadzenie spotkania;
- 2) poinformowała, że zgodnie z agendą jest opóźnienie;
- 3) zaproponowała 20 minut na dyskusję ogólną dotyczącą propozycji;
- 4) poinformowała, że w pierwszej kolejności głos trafi do strony samorządowej, wskazując, że nie miała ona jeszcze możliwości wypowiedzenia się; równocześnie wyjaśniła, że samorządowcy mogą również przedstawić swoją propozycję lub skomentować to, co zobaczyli;
- 5) poinformowała, że potem nastąpi zebranie głosów od strony społecznej i strony leśnej;
- 6) wskazała, że po 20 minutach nastąpi przerwa;
- 7) wskazała, że po przerwie nastąpi przejście do bloku drugiego, w ramach którego będą procedowane obszary lasów o wiodącej funkcji społecznej, równocześnie wskazała, że będzie to moment na zastanowienie się czy nie rozmawiać o konkretnych nadleśnictwach.

38. Blanka Romanowska z Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii:

- 1) wskazała że, że reprezentuje 41 gmin;
- 2) poinformowała, że GZM planuje powołanie nowego Parku Krajobrazowego, który roboczo nazywa się obecnie Górnośląskim Parkiem Krajobrazowym;
- 3) wskazała, że dla leśników może to być zaskoczenie ponieważ nie zostali dotychczas włączeni do rozmów;
- 4) równocześnie wskazała, że rozmowy toczą się z gminami i są już daleko zaawansowane;
- 5) wskazała, że o planach wie Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego i Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego;
- 6) poinformowała, że planowany park w założeniach miałby mieć powierzchnię około 60 km² i objąć obszar na terenie ośmiu gmin w centralnej części województwa śląskiego - od Żabich Dołów, Chorzowa, Bytomia przez Świętochłowice, Rudę Śląską, Zabrze, Gliwice i w górę Bytom, Tarnowskie Góry i gmina Zbrostawice;

- 7) wskazała, że nie pokrywa się to z Nadleśnictwem Katowice w całości, ale na pewno częściowo;
- 8) zauważyła, że częściowo są to tereny leśne, a częściowo tereny już objęte ochroną w postaci rezerwatów czy zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
- 9) zauważyła, że zespół przyrodniczo-krajobrazowy niewiele chroni, dlatego wspólnie z gminami powstała propozycja parku;
- 10) poinformowała, że chętnie przedstawi plany bo myśli, że warto byłoby objąć wiodącą funkcją społeczną lasy na terenie planowanego Parku Krajobrazowego, które GZM chciałby objąć lasami ochronnymi;
- 11) wskazała, że Park Krajobrazowy chroni wartości przyrodnicze, krajobrazowe, historyczne i kulturowe, więc to nie tylko lasy, ale również obszary cenne przyrodniczo i obiekty historyczno-kulturowe;
- 12) zauważyła, że jest to bardzo ważne w naszym obszarze;
- 13) podkreśliła, że chodzi o synergię i warto chronić to co najpiękniejsze;
- 14) powtórzyła, że chętnie podzieli się drogą mailową planami, co do granic powierzchni;
- 15) zaproponowała, że jeżeli będzie taka przestrzeń, to na następnym spotkaniu może przedstawić prezentację w tym zakresie;
- 16) podziękowała za głos.

39. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) podziękował za wystąpienie;
- 2) zgłosił gotowość do współpracy w projekcie, równocześnie zwracając uwagę na potencjał wspólnych działań.

40. Facylitatorka poprosiła o dostęp i przesłanie materiałów do zespołu, żeby każdy mógł się z nimi zapoznać przed kolejnym spotkaniem.

41. Karolina Strzelczyk z Rady Miasta Chorzów:

- 1) uściśliła, że strona społeczna wypowiedziała zdanie, że ma pełną wiedzę i systemowe podejście do lasów społecznych, natomiast wcześniej podali, że nie otrzymali wszystkich materiałów właśnie w sprawie lasów społecznych, od leśników;

- 2) wskazała, że nie chciałyby ponownie rozmawiać o tym, czym są lasy społeczne ponieważ uważa, że wszyscy obecni wiedzą jaką funkcję powinny spełniać;
 - 3) zwróciła się z prośbą o przesłanie wszystkich dostępnych materiałów/danych stronie społecznej, aby przyspieszyć proces;
 - 4) zwróciła uwagę, że na następnym spotkaniu chciałyby porównać dość konkretnie materiały przesłane, bądź wypracowane przez stronę społeczną, jak i przez leśników, aby zespół miał pełne dane i mógł pracować na pełnym przygotowaniu strony społecznej;
 - 5) zwróciła się z prośbą, aby zarówno strona społeczna, jak i Nadleśnictwa przedstawiły dane odnośnie wzrostu, bądź obniżenia wartości gospodarczej przez wzrost ilości lasów społecznych;
 - 6) zwróciła uwagę, że jeżeli szacuje się wartości gospodarcze, to jest to istotne w całym procesie wyznaczania lasów społecznych.
42. Facylitatorka poprosiła o potwierdzenie czy dobrze zrozumiała prośbę Pani Strzelczyk cyt. „Pani głos dotyczy tego, to jest prośba do strony posiadającej dane o przekazanie danych stronie społecznej?”.
43. Karolina Strzelczyk z Rady Miasta Chorzów, wyjaśniła, że cyt. „Żeby te wszystkie materiały strona społeczna otrzymała, bo znowu dostajemy informację, że nie otrzymuje. No i myślę, że tutaj to utrudnia pracę. Nie wiem czym to jest spowodowane”.
44. Facylitatorka wyjaśniła, że powtarza tylko żeby upewnić się, że zostało to zapisane w sprawozdaniu i spytała cyt. „(...) prosi Pani obie strony o informację dotyczące jakichś skutków ekonomicznych, gospodarczych proponowanych rozwiązań?”.
45. Karolina Strzelczyk z Rady Miasta Chorzów potwierdziła.
46. Facylitatorka udzieliła głosu kolejnej osobie ze strony samorządowej.
47. Krystian Pacholski z Urzędu Miasta Katowice, w odniesieniu do prezentacji Nadleśnictwa Katowice, zwrócił się z zapytaniem o szerokości pasa wydzielenia

oraz uściślenie czy proponowana na ich terenie modyfikacja (rębnia) dotyczy całości obszaru.

48. Renata Bula z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego:

- 1) wskazała na informacje pisemne docierające do Urzędu Marszałkowskiego, z których wynika, że gminy aglomeracji oczekują szerokiego podejścia do lasów społecznych;
- 2) podkreśliła, że aglomeracja śląska ma bardzo specyficzne warunki i jej mieszkańcy są bardzo dotknięci przez różne formy działalności, jaka była przez wiele lat prowadzona, w tym działalności przemysłowej, której ponosili bardzo duże koszty i konsekwencje m. in. zdrowotne i społeczne;
- 3) wskazała, że musi przyznać, iż patrząc na prezentacje, które zostały przedstawione, stoi na stanowisku, prezentując tym samym stanowisko Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, że najwyższy czas, żeby przychylić się do oczekiwań społecznych;
- 4) podkreśliła, że to jest właśnie ten moment, kiedy cyt. „(...) powinniśmy zacząć myśleć o mieszkańcach i zaspokajaniu ich wszelkich potrzeb”;
- 5) wyjaśniła, że nie chodzi tylko o turystykę i rekreację, którą się tak chętnie w wielu punktach podkreśla, ale o zapewnienie odpowiednich usług ekosystemowych;
- 6) wskazała, że mieszkańcy aglomeracji oczekują przede wszystkim zapewnienia odpowiedniej jakości życia i Marszałek Województwa podkreśla w wielu swoich dokumentach strategicznych, podniesienie jakości życia mieszkańców jako jeden z priorytetów polityki regionalnej województwa śląskiego;
- 7) podsumowała, że właśnie dlatego, w imieniu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, popiera stanowisko strony społecznej o szerokim podejściu do wyznaczania losów społecznych.

49. Facylitatorka podziękowała za wypowiedzi strony samorządowej i poinformowała stronę organizacji społecznych o możliwości komentarza.

50. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy podziękowała przedstawicielce Rady Miasta Chorzów za komentarz

i poinformowała, że strona organizacji społecznych byłaby bardzo wdzięczna za przekazanie materiałów, w celu usprawnienia pracy.

51. Facylitatorka poprosiła o głos Wojciecha Kubicę z Nadleśnictwa Katowice, w sprawie wydzieleni liniowych i rębni.

52. Wojciech Kubica z Nadleśnictwa Katowice:

- 1) wskazał, że nadleśnictwo przystępując do wyznaczenia obszarów dokonało inwentaryzacji w oparciu o bezpośrednie spostrzeżenia pracowników terenowych;
- 2) wyjaśnił, że w niektórych miejscach wydzielenia liniowe są stworzone w ten sposób ze względu na przemieszczanie się ludności, praktycznie wyłącznie duktami. Wskazał, że w takich miejscach osoby nie korzystają bezpośrednio z drzewostanów;
- 3) dodał, że tam gdzie nadleśnictwo zidentyfikowało, że ludzie korzystają z drzewostanów zostały wyznaczone całe kompleksy;
- 4) wskazał, że nadleśnictwo tworząc wydzielenia liniowe założyło szerokość pasa wynoszącą po 25 m dla każdej ze stron szlaku;
- 5) scharakteryzował rębnie IVd omawiając ją jako rębnię na dużej powierzchni, podczas której usuwa się pojedyncze drzewa.

53. Magdalena Gościński z Pracowni na Rzecz Wszystkich Istot:

- 1) w nawiązaniu do prezentacji strony leśnej, spytała czy istnieje możliwość zapoznania się z analizami, które Nadleśnictwa: Katowice, Kobiór, Chrzanów i Siewierz przygotowały w związku z Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 87 z dnia 12 lipca 2024 r., o odejściu od rębni zupełnych;
- 2) wskazała, że LP proponuje w lasach społecznych odejście od „jedyńki” - rębni zupełnej, tymczasem punkt pierwszy ww. zarządzenia, mówi o tym, że Ministerstwo Klimatu i Środowisko w dniu 26 kwietnia 2024 roku, poleciło Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych preferowanie w sporządzanych i przedkładanych do zatwierdzania planach urządzania lasu rębni złożonych oraz cięć innych niż zupełne, a także przygotowanie analizy i propozycji rozwiązań w zakresie zastępowania rębniami złożonymi rębni

zapełnionych zaplanowanych w aktualnych planach urządzenia lasu oraz zastąpienie ciąg zupełnych innymi sposobami wykonania cięć;

- 3) zwróciła się z zapytaniem w nawiązaniu do ww. kwestii, czym polecenie i zarządzenie różni się od propozycji strony leśnej;
- 4) nawiązała do opisanego w prezentacji Zdzisława Spendla Nadleśnictwa Węgierska Górka, pytając na jakiej podstawie w tej chwili odbywają się prace leśne w Nadleśnictwie Węgierska Górka, wskazując, że zgodnie z jej wiedzą nowy PUL dla Nadleśnictwa nie został zatwierdzony, a poprzedni skończył się w 2023 roku;
- 5) w nawiązaniu do podniesionej kwestii świerka, wskazała, że należy rozróżnić definicje drzewostanu, wyjaśniając, że to nie jest definicja lasu;
- 6) wskazała, że powołując się na zamieranie drzewostanu to cyt. „(...) drzewostan to jest zasób roślin hodowlanych”;
- 7) wskazała, że ww. definicja nie jest tożsama z definicją lasu;
- 8) zwróciła się z prośbą, aby w bieżącej rozmowie trzymać się przede wszystkim tematu lasów społecznych, ważnych dla mieszkańców tego regionu i podziękowała za głos.

54. Facylitatorka:

- 1) wskazała, że zbierze teraz dwa pozostałe głosy;
- 2) poprosiła stronę leśną o wskazanie czy odpowie na pytania teraz czy po przerwie;
- 3) zwróciła się do strony samorządowej oraz strony leśnej z zapytaniem czy ktoś chce zadać pytanie lub zabrać głos.

55. Wojciech Kubica z Nadleśnictwa Katowice:

- 1) wskazał, że boi się radykalnych rozwiązań;
- 2) zauważył, że nie występują na spotkaniu w ogromnym rozmiarze, czego nie da się stwierdzić po prezentacji strony organizacji społecznych;
- 3) omówił członkom zespołu swoje spotkanie z mieszkańcami dzielnicy Giszowiec w Katowicach, które miało miejsce dzień wcześniej;
- 4) wskazał, że niezadowolenie mieszkańców nie dotyczyło cięć, tylko ich braku;

- 5) wyjaśnił, że omawiane na spotkaniu drzewostany zaczęły cyt. „ludziom zaglądać do okien bloków, do okien domów, niszczyć ich infrastrukturę, niszczyć samochody”;
- 6) zwrócił uwagę, że dla mieszkańców Giszowca wynika sytuacja jest sporą uciążliwością m. in. przez konieczność doświetlania mieszkań i problemy z wilgocią;
- 7) podkreślił, że ta część społeczeństwa również należy do strony społecznej, i ma swoje oczekiwania wobec pewnego postępowania w katowickich lasach.

56. Mikołaj Siemaszko ze Stowarzyszenia PLUMA VERDE - Zielone Pióro:

- 1) nie zgodził się z Przewodniczącym zespołu - Robertem Pabianem w zakresie tego, że zmiany są końcem gospodarki leśnej na Górnym Śląsku;
- 2) stwierdził, że chce rozmawiać o faktach nie o emocjach;
- 3) zwrócił uwagę, że Lasy powinny edukować ludzi starszych oraz ludzi młodych w zakresie tego jak powinien wyglądać las;
- 4) w nawiązaniu do filmu przedstawionego przez Zbigniewa Rysia z Nadleśnictwa Kobiór stwierdził, że chciałby, żeby dokładnie tak wyglądał las, że powinno w nim być martwe drewno i powinno być tego drewna dużo;
- 5) odniósł się ze zrozumieniem do kwestii osób, które boją się o bezpieczeństwo w lesie komentując, że to powinno być zadanie Lasów Państwowych, żeby takie drzewa, które mogą ewentualnie zagrażać, usuwać i drewno po nich pozostawiać w lesie;
- 6) zwrócił uwagę na kwestię wieku rębności brzoź poruszoną w trakcie spotkania;
- 7) zauważył, że ze strony Lasów Państwowych pojawia się lęk o utrzymanie etatów;
- 8) stwierdził, że to również powinno być tematem rozmowy, podczas której zostanie poruszona kwestia jak dalej finansować Lasy Państwowe i jak finansować stanowiska w Lasach Państwowych;
- 9) w odniesieniu do obaw branży leśnej o brak pracy zauważył, że prace w lasach pozostaną, zmieni się tylko ich zakres, a firmy leśne będą usuwać wiatrołomy, zabezpieczać teren, zwalczać inwazyjne gatunki.

57. Facylitatorka poprosiła Przewodniczącego zespołu - Roberta Pabiana o odniesienie się do podniesionych kwestii - pisma dyrektora generalnego oraz gospodarki na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka i zamierania świerka.

58. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) zgodził się z tym, że zaproponowane modyfikacje są zbieżne z poleceniem dyrektora generalnego, wskazał jednak, że nie są tożsame, ponieważ w zarządzeniu dyrektora generalnego chodzi głównie o lasy gospodarcze i zalecenia, a w lasach społecznych modyfikacje mają mieć charakter obligatoryjny;
- 2) w odniesieniu do Nadleśnictwa Węgierska Górka wskazał na trudną sytuację finansową Nadleśnictwa, które jest jednostką deficytową;
- 3) dodał, że w świetle proponowanych rozwiązań, wkrótce ponad połowa Nadleśnictw może okazać się nadleśnictwami deficytowymi;
- 4) zwrócił uwagę, że wobec takich sytuacji oczekiwania społeczne dotyczące bezpieczeństwa w lesie i zagospodarowania turystycznego będą niemożliwe do sfinansowania, ponieważ utrzymanie lasów społecznych jest dużo droższe niż utrzymanie lasów gospodarczych;
- 5) wskazał, że czuje obawy o stan lasów i że dla niego osobiście ważne jest doprowadzenie lasów do takiego stanu jak obecnie udało się to zrobić na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka;
- 6) zauważył, że to, iż Nadleśnictwo Węgierska Górka jest nadleśnictwem młodnikowym, jest winą ustąpienia strony leśnej przed opinią publiczną i oczekiwaniami społecznymi, które doprowadziły do opóźnienia działań i późniejszego stanu Nadleśnictwa, które z ekonomicznego punktu widzenia powinno być zlikwidowane.

59. Magdalena Gościniak z Pracowni na Rzecz Wszystkich Istot odniosła się do wypowiedzi Przewodniczącego zespołu - Roberta Pabiana wskazując, że pytała o podstawę prawną prowadzenia gospodarki na terenie Nadleśnictwa Węgierska Górka, a nie sytuację finansową.

60. Zdzisław Spindel z Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Krakowie:

- 1) zauważył, że faktycznie Nadleśnictwo Węgierska Górka ma opracowany plan, który jest obecnie w zatwierdzeniu, natomiast informacje, które podawał, nie pochodzą z planu urządzenia lasu tylko z Banku Danych o Lasach co wskazuje, że są to dane dotyczące wykonania poprzedniego planu;
- 2) wskazał, że dane zostały przedstawione tylko i wyłącznie w celu przedstawienia zespołowi zagrożenia jakie niesie ze sobą brak wymiany pokoleniowej lasu;
- 3) wskazał, że zgadza się z opinią doktora mówiącą, że las nie jest drzewostanem, podkreślił jednak że cyt. „Jeśli ustanie drzewostan, to również ustanie las”;
- 4) zachęcił do zapoznania się w Banku Danych o Lasach z danymi na temat martwego drewna, które wskazują na wzrost jego obecności w lasach.

61. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy:

- 1) stwierdziła, że ze strony leśników słychać wiele obaw i emocji;
- 2) odniosła się do wypowiedzi Wojciecha Kubicy, Nadleśniczego Nadleśnictwa Katowice dotyczącej rozmów z ludźmi, pytając jak to możliwe, że wobec tego Nadleśnictwo nie uwzględniło na mapach okolic Stargańca, które odwiedza od kwietnia do października kilkaset osób.

62. Wojciech Kubica z Nadleśnictwa Katowice:

- 1) poinformował, że Starganiec został uwzględniony w opracowaniach strony leśnej, najprawdopodobniej jako tereny przy ośrodkach;
- 2) zwrócił się do Pana Mikołaja Siemaszko zgadzając się z kwestią pozostawienia martwego drewna w lesie, równocześnie zapytał czy w lasach intensywnie użytkowanych społecznie, martwe drewno również powinno stanowić barierę dla ludzi, którzy w przeróżny sposób korzystają z tych fragmentów lasu.

63. Facylitatorka poprosiła Przewodniczącego zespołu - Roberta Pabiana o informację dotyczącą dalszego sposobu procedowania.

64. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach poinformował o wyświetleniu map w celu porównania

ich pod kątem zasięgu propozycji oraz oczekiwań co do modyfikacji gospodarki leśnej, prosząc równocześnie o rozpoczęcie procesu od Nadleśnictwa Katowice.

65. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy zwróciła się o określenie prezentowanych map.

66. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach poprosił o prezentację Nadleśniczego Nadleśnictwa Katowice.

67. Wojciech Kubica z Nadleśnictwa Katowice ponownie omówił legendę map dotyczących obszarów i propozycji modyfikacji gospodarki leśnej, proponowanych przez Nadleśnictwo Katowice.

68. Sylwia Kulińska z Inicjatywy na Rzecz Lasów Mysłowickich:

1) zwróciła uwagę, że pytania strony społecznej dotyczą kwestii technicznych, wskazując, że po prawej stronie widoczna jest mapa strony społecznej, która jest czytelna i odnosząca się do kryteriów, natomiast mapa po lewej stronie, nie odnosi się do przedmiotu spotkania, cyt. „To jest pytanie techniczne. Ponieważ po prawej stronie widzimy propozycje strony społecznej, która jest jasna, czytelna i odwołuje się do wytycznych, które zostały przekazane zespołowi w ramach prowadzonych obecnie obrad, w ramach polecenia Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Natomiast po lewej stronie widzimy mapkę, która zaznacza rezerваты, rębnie... Przepraszam nie umiem doczytać... rębnie zawierające elementy cięć zupełnych. Czyli rozumiem, że tutaj przewidziane do modyfikacji... Czyli rozumiem, że tutaj państwo wskazują nam na polecenie nr 3, tak... W jaki sposób państwo polecenie nr 3... to znaczy wnoszę, że to nie ma związku z naszym spotkaniem obecnym. Nie jest związane, tak. I teraz mamy dalej i chciałabym tylko legendę, bo ja nie widzę dokładnie. Lasy na obszarach o cennych walorach przyrodniczych i społecznych, granice gmin, wydzielenia leśne”;

2) dodała, że zespół umówił się, że każdy z nadleśniczych przygotowuje propozycje modyfikacji gospodarki leśnej dla poszczególnych nadleśnictw, cyt. „My tutaj dzisiaj umówiliśmy się, jeżeli ja dobrze rozumiem na to, żeby każdy z panów

nadleśniczych przygotował konkretne propozycje zmodyfikowania gospodarki leśnej na czterech nadleśnictwach. To zostało uzgodnione w ramach prezydium i przegłosowane. Taką informację otrzymaliśmy, że będzie to przygotowane na terenie czterech nadleśnictw”;

- 3) wskazała, że to co do tej pory zobaczył zespół, to bardzo niewielkie tereny, cyt. „To co zobaczyliśmy do tej pory, to są bardzo niewielkie wskazane tereny”;
- 4) wskazała, że powierzchnia w Nadleśnictwie Siewierz stanowi zaledwie ponad 3 % całej powierzchni Nadleśnictwa, cyt. „bo jak sobie zdążyłam przeliczyć, to w stosunku do powierzchni, do powierzchni leśnych to mamy kolejno 3,17 % całej powierzchni leśnej w Nadleśnictwie Siewierz (...)”;
- 5) zauważyła, że w Nadleśnictwie Katowice jest to 50 % powierzchni Nadleśnictwa, jednak nie wskazano konkretnych działań, o które prosiła Minister w ramach wytycznych, cyt. „To co zobaczyliśmy do tej pory, to są bardzo niewielkie wskazane tereny, Dobrze w Katowicach akurat mamy dużo bo jest 50%, natomiast nie mamy konkretnych działań, o które nas prosiła Pani Minister w ramach wytycznych”.

69. Wojciech Kubica z Nadleśnictwa Katowice:

- 1) wyjaśnił, że pokazuje działki zrębowe, na których były planowane cięcia o charakterze zupełnym;
- 2) wskazał, że jeżeli zespół chce zaprezentowania obszaru, na którym Nadleśnictwo ogólnie proponuje modyfikacje, to jest to niebieska powierzchnia, ponieważ Nadleśnictwo na całym obszarze, który proponuje jako lasy społeczne, założyło modyfikacje rębni wskazanych w Planie Urządzenia Lasu.

70. Facylitatorka poprosiła o określenie jaki rodzaj modyfikacji proponuje Nadleśnictwo.

71. Wojciech Kubica z Nadleśnictwa Katowice:

- 1) wskazał, że Nadleśnictwo proponuje tylko modyfikacje;
- 2) zauważył, że w jego opinii modyfikacja może mieć różną formę;

- 3) wyjaśnił, że jest to termin często używany przez leśników przy zmianie rębni, które zostały w konkretny sposób określone w PUL-u i może polegać na przykład na pozostawieniu 70 % drzewostanu na pniu;
- 4) zauważył, że czasem modyfikacja to również działania mające na celu odsłonięcie pokolenia znajdującego się pod okapem drzewostanu poprzez usunięcie dosłownie kilku drzew, co umożliwia wypuszczenie młodego pokolenia, które ma w przyszłości stanowić drzewostan.

72. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) wskazał, że jest dostępne porównanie;
- 2) wyjaśnił, że kolor niebieski po prawej stronie oznacza to, co zostało dołączone do propozycji Nadleśnictwa Katowice;
- 3) zauważył, że propozycja dotyczy propozycji lasów zgodnej z leśną interpretacją wytycznych ONoL-u, która różni się od interpretacji strony organizacji społecznych;
- 4) zwrócił się z zapytaniem czy zespół wyraża zgodę, żeby od dzisiaj w Nadleśnictwie Katowice obszar zaproponowany przez stronę leśną, był obszarem lasów o wiodącej funkcji społecznej;
- 5) wskazał, że jeżeli takiej zgody nie ma, to prosi o zabranie głosu sprzeciwu lub wstawienie się w celu zaprotokołowania.

73. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy:

- 1) wskazała, że temat obszaru nie został ustalony od poprzedniego spotkania;
- 2) podkreśliła, że strona organizacji społecznych zaproponowała, żeby cały teren Nadleśnictwa Katowice, Siewierz, Kobiór i Chrzanów uznać za lasy o wiodącej funkcji społecznej;
- 3) wskazała, że na ostatnim spotkaniu została podjęta decyzja zgodnie z propozycją Radomira Dyjaka z Ministerstwa Klimatu i Środowiska, aby w związku z burzliwą dyskusją, która nie została rozstrzygnięta, na następnym spotkaniu podjąć decyzję o obszarach, na których będzie pracował zespół, co zaakceptowało prezydium;
- 4) wskazała, że 2 z 3 głosów prezydium wybrały propozycję strony społecznej jako obszarów o wiodącej funkcji społecznej, co jest potwierdzone w wysłanym

przez Dyrektora Roberta Pabiana piśmie, w którym zwróconą się z prośbą o pracę na terenie czterech nadleśnictw w całości;

- 5) wskazała, że decyzja została mocno przedyskutowana przez prezydium i Radomir Dyjak wyjaśnił, że nie może ono podejmować takiej decyzji, wobec czego strona organizacji społecznych proponuje, aby temat obszaru nadal pozostał tematem wewnętrznej dyskusji;
- 6) wskazała, że następuje lekka manipulacja propozycji Dyrektora Roberta Pabiana, aby zgodzić się w tej chwili na propozycję, którą wysuwają Lasy Państwowe;
- 7) podkreśliła, że cały zespół musi podjąć decyzję dotyczącą konsensusu na temat obszaru;
- 8) wskazała, że stanowisko samorządowe było jednogłośne, a wyłączone z niego są głosy Miasta Jaworzna, gdzie zdarzyły się dwa przeciwstawne zdania oraz Sosnowca, którego nie obejmuje Nadleśnictwo;
- 9) poprosiła zespół o uwagę podczas mówienia o obszarze.

74. Wiceprzewodniczący - Radomir Dyjak z Ministerstwa Klimatu i Środowiska:

- 1) zwrócił uwagę, że istnieje problem dotyczący spotkania prezydium, ponieważ każda z osób, które wypowiedziały się na ten temat ma inny punkt widzenia na temat tego, nad czym głosowało prezydium i co zostało przegłosowane;
- 2) podjął się próby zrelacjonowania spotkania, podczas którego prezydium zastanawiało się jak dalej procedować, ponieważ to należy do praw prezydium;
- 3) zwrócił uwagę, że jeżeli chodzi o formalną kwestię, to zespół może głosować tylko w kwestiach proceduralnych, natomiast jeżeli chodzi o wybór obszarów i kwestie związane z prowadzeniem gospodarki leśnej, to członkowie muszą podjąć decyzję w oparciu o konsensus;
- 4) wskazał na swoje rozumienie tego, co stało się na poprzednim spotkaniu prezydium, wskazując jednocześnie, że zespół nie doszedł do porozumienia co do obszaru;
- 5) zauważył, że rozbieżności były duże, a prezydium podjęło decyzję o zapoznaniu się na kolejnym spotkaniu z propozycjami dotyczącymi sposobu modyfikacji gospodarki leśnej, czyli propozycjami co do wyłączeń, ograniczeń

i modyfikacji, ponieważ jest to kluczowa informacja w kwestii obszaru lasów społecznych;

- 6) wskazał, że każda ze stron miała możliwość zgłoszenia propozycji dla całego obszaru wszystkich nadleśnictw, a podczas bieżącego spotkania po zweryfikowaniu proponowanych zmian w gospodarce leśnej zespół podejmie decyzję w drodze konsensusu, na temat tego jaki powinien być obszar lasów społecznych;
- 7) wskazał, że jest to podejście zgodne z regulaminem i uczciwe.

75. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) podziękował za wypowiedź Radomirowi Dyjakowi;
- 2) wskazał, że są zapisy wypracowanego regulaminu;
- 3) ponownie zwrócił się z zapytaniem czy propozycja Lasów Państwowych na temat obszaru wyznaczenia lasów społecznych na terenie Nadleśnictwa Katowice jest akceptowalna dla zespołu;
- 4) zwrócił się z prośbą, żeby podczas prezentacji stanowiska przedstawiać się imieniem i nazwiskiem w celach protokolarnych.

76. Facylitatorka powtórzyła pytanie Przewodniczącego Roberta Pabiana.

77. Sylwia Kulińska z Inicjatywy na Rzecz Lasów Mysłowickich:

- 1) wskazała, że nie jest to satysfakcjonujący stronę organizacji społecznych obszar z uwagi na to, że w mieście Katowice na jedną osobę przypada 10 m² lasu;
- 2) podała, że nieistniejący las nie spełnia funkcji społecznej.

78. Magdalena Gościński z Pracowni na Rzecz Wszystkich Istot zwróciła się do strony leśnej z zapytaniem czy jest ona w stanie rozmawiać o propozycji strony organizacji społecznych lub zwiększyć przedstawione propozycje.

79. Tomasz Pacia z Polskiego Towarzystwa Leśnego Oddział w Katowicach:

- 1) wskazał, że w imieniu trzech organizacji strony społecznej przekazał stanowisko numer 1, które zostało opublikowane na stronie internetowej, zauważając, że zawierało się ono na ponad czterech stronach;
- 2) zwrócił uwagę na wielokrotnie wybrzmiewającą wcześniej, ze strony przedstawiciela Ministerstwa kwestię, dotyczącą statusu zespołu, który stanowi program pilotażowy, jednocześnie wskazując, że trudno zgodzić się z tym, aby tereny całych czterech nadleśnictw był pilotażem;
- 3) wskazał, że w piśmie z 9 października 2024 r. Minister apeluje do zespołu o namysł, rozmowę, ale również poznanie szerokiego kontekstu i skutków podejmowanych decyzji;
- 4) wskazał, że jeden z prelegentów mówił już o skutkach ekonomicznych, a przedstawiciel Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej przytoczył skutki przyrodnicze i potencjalne zagrożenia;
- 5) zapewnił, że wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna nie doprowadza do utraty funkcji lasu nawet po wycięciu części drzew, tłumacząc, że ulegają one czasowemu zmniejszeniu, ale w perspektywie 10-20 lat;
- 6) zaapelował do zespołu, żeby myśleć o również o przyszłych pokoleniach, nie tylko o cyt. „(...) tu i teraz”.

80. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy użyła pomarańczowej kartki.

81. Wiceprzewodniczący - Marek Mięka z Rady Miasta Mysłowice:

- 1) odniósł się do posiedzeń prezydium wskazując, że to co jest podczas nich wypracowywane, czasem na kilkugodzinnych spotkaniach, nie do końca jest tym, co otrzymują członkowie zespołu;
- 2) wskazał, że kilkakrotnie zdarzyło się, że coś zostało wypracowane, a członkowie musieli zgłaszać wnioski wskazujące, że temat rozmowy był inny lub podjęto inne decyzje;
- 3) zgłosił sprzeciw do propozycji strony leśnej, zwracając się bezpośrednio do Przewodniczącego zespołu - Roberta Pabiana, wskazując, że uważa iż zespół powinien pracować na obszarze zgłoszonym przez stronę organizacji społecznych i podziękował za głos.

82. Facylitatorka podziękowała za wypowiedź.
83. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian poprosił o zaprotokołowanie wypowiedzi Wiceprzewodniczącego Marka Mikuły z Rady Miasta Mysłówice, wskazując, że bardzo ważne jest odnotowanie, z której strony padają słowa sprzeciwu.
84. Facylitatorka wskazała, że podsumowując dyskusję dotyczącą Nadleśnictwa Katowice, rozumie, że członkowie zespołu sprzeciwiają się.
85. Nastąpiło jednoczesne zabranie głosu przez Wiceprzewodniczącą Kamę Klimsę dopytującą o czas poświęcony na Nadleśnictwo Katowice i facylitatorkę będącą w trakcie wypowiedzi na temat dalszego przebiegu spotkania.
86. Facylitatorka kontynuowała pytanie o sprzeciw wobec przyjęcia wspólnej propozycji. Podsumowała, że rozumie, iż usłyszała sprzeciw ze strony społecznej, jak i ze strony leśnej wobec przyjęcia całego nadleśnictwa.
87. Nastąpiła niezrozumiała wymiana zdań.
88. Facylitatorka:
- 1) wskazała, że w protokole można zapisać, iż nie ma zgodności co do obszaru wyznaczonego jako las o wiodącej funkcji społecznej;
 - 2) przeszła do pytania drugiego dotyczącego gospodarowania, wskazując, że strona leśna proponuje modyfikacje, które są jedyną kategorią, która pojawia się na mapach, dodając cyt. „z wyłączeniem rezerwatów”;
 - 3) wskazała, że strona społeczna dysponuje mapą dotyczącą trzech sposobów gospodarowania, wyjaśniając, że jedna mapa dotyczy wyłączeń, a druga zbioru modyfikacji i ograniczeń;
 - 4) poprosiła zespół o komentarze do sposobu gospodarowania w Nadleśnictwie Katowice.
89. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) wskazał, że z uwagi na to, że członkowie zespołu dopiero w dniu spotkania mieli możliwość zapoznania się z propozycjami, które dodatkowo nie są w postaci warstw map tylko w formacie pdf, w związku z czym proponuje, aby od tego tematu zacząć spotkanie za tydzień;
- 2) dodał, że strona leśna przygotowuje porównanie, poprzez nałożenie propozycji na siebie;
- 3) wskazał, że w chwili obecnej dyskusja toczy się na podstawie obrazków, które do niczego nie doprowadzą;
- 4) zwrócił się do zespołu o akceptację zaproponowanego sposobu działania i kontynuację omawiania kolejnych nadleśnictw, w zakresie obszaru, wskazując, że zespół wie już, że nie zgadza się w kwestii Katowic.

90. Facylitatorka:

- 1) wskazała że dyskusja dotyczy 4 nadleśnictw, na które przypada 10 minut dyskusji do końca spotkania, wskazując jednocześnie, że członkowie chcą wyjść z decyzją nt. zgody co do obszarów o wiodącej funkcji społecznej, w związku z czym zespół przejdzie do następnego nadleśnictwa;
- 2) zwróciła uwagę, że zgłoszono propozycję, aby na kolejnym spotkaniu rozmawiać o gospodarowaniu, nakładając na siebie warstwy.

91. Wiceprzewodniczący: Kama Klimsa i Marek Mięka zwrócili uwagę moderatorce, podnosząc, że cyt. „robi się bałagan”.

92. Facylitatorka:

- 1) zwróciła się z zapytaniem czy ktoś z członków zespołu chce zabrać głos w sprawie sposobów gospodarowania w Nadleśnictwie Katowice;
- 2) wskazała, że zapyta zespół i prosi o decyzję konsensualną czy dalsza część spotkania ma być poświęcona tylko Nadleśnictwu Katowice, czy zespół chce przejść do kolejnego Nadleśnictwa.

93. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach wskazał, że jeżeli zespół ma podjąć jakąkolwiek decyzję, nawet zmierzającą do rezultatu tożsamego z wynikłym w Katowicach, to

prosi, aby zespół zakończył omawianie tego obszaru, równocześnie zwrócił się o kontynuację rozmów w stosunku do Nadleśnictwa Siewierz.

94. Mikołaj Siemaszko ze Stowarzyszenia PLUMA VERDE - Zielone Pióro zwrócił się z zapytaniem, dlaczego leśnicy nie chcą przyjąć propozycji strony społecznej i upierają się przy swojej stronie leśnej.

95. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) wyjaśnił, że proces został sprecyzowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, a katowicki zespół mocno już wykroczył poza określone przez nie ramy;
- 2) wskazał, że na sali znajduje się określona pula Nadleśnictw, gmin i samorządów, w obrębie których, zgodnie z korespondencją Ministerstwa, proceduje zespół;

96. Sylwia Kulińska w nawiązaniu do wypowiedzi Przewodniczącego zespołu Roberta Pabiana, zwróciła się z prośbą o podanie podstawy prawnej, nakazującej wskazane postępowanie w ramach prac zespołu, wnosząc o konkretny cytat i dokument.

97. Facylitatorka wskazała, że w ramach ochotnika do wypowiedzi zgłosił się Wiceprzewodniczący Radomir Dyjak.

98. Wiceprzewodniczący - Radomir Dyjak z Ministerstwa Klimatu i Środowiska:

- 1) wskazał, że zgodnie z regulaminem, istnieje możliwość podejmowania decyzji o tym w jaki sposób zespół będzie procedował - większością głosów;
- 2) wyjaśnił, że w drodze kompromisu, co do przyjęcia rozwiązania można przeprowadzić głosowanie;
- 3) wskazał, że w jego mniemaniu obie opcje są dobre i do przyjęcia;
- 4) zwrócił uwagę, że na kolejnych spotkaniach można nałożyć na siebie mapy, ale jeżeli zespół zdecyduje, że żadna ze stron cyt. „(...) nie jest w stanie zrobić kroku w stronę rozwiązania pomiędzy, to nakładanie [map] nie ma sensu

i zespół powinien procedować w taki sposób, że na następnym spotkaniu będą przygotowywane dwie odrębne propozycje albo trzy odrębne propozycje”.

99. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian zgodził się z Wiceprzewodniczącym Radomirem Dyjakiem, wskazując jednak, że zespół musi zakończyć etap podstawowy dotyczący obszaru, żeby móc ułożyć jego ostatnie spotkanie.
100. Wiceprzewodniczący - Radomir Dyjak z Ministerstwa Klimatu i Środowiska, zauważył, że etap dotyczący Katowic nie został zakończony, więc w obszarze decyzyjnym zespołu znajduje się określenie czy będzie on procedował Katowice, czy przejdzie przez poszczególne punkty.
101. Facylitatorka sparafrazowała wypowiedź Wiceprzewodniczącego Radomira Dyjaka.
102. Wiceprzewodniczący - Radomir Dyjak z Ministerstwa Klimatu i Środowiska:
 - 1) wskazał efekty wypracowane dla Katowic, które mogą być wskazówką dla całego procesu procedowania;
 - 2) zauważył, że nakładanie czegokolwiek i dyskusja o wspólnym mianowniku może nie mieć sensu i trzeba będzie przejść do wersji przygotowania dwóch różnych zdań.
103. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:
 - 1) zwrócił uwagę, że nie będzie to procedowanie, a raczej dyskusja na temat Katowic, jednocześnie wskazując, że jest temu przeciwny, ponieważ to nie wniesie nic do prac zespołu.
104. Jeden z członków zespołu wniósł wniosek formalny o przegłosowanie podnoszonej kwestii.
105. Facylitatorka:
 - 1) dopuściła wniosek formalny, zgodnie z regulaminem;

- 2) upewniła się, co do aktualności tematu Katowic i tego, że Nadleśnictwo Katowice będzie wzorem jak pracować nad innymi nadleśnictwami;
- 3) poinformowała zespół, że pozostało 16 minut spotkania na podjęcie decyzji, a dla niej jest to znak, że zespół nie omówi pozostałych trzech nadleśnictw;
- 4) zwróciła się z zapytaniem jak ma brzmieć wytyczna dotycząca głosowania.

106. Wiceprzewodniczący - Radomir Dyjak z Ministerstwa Klimatu i Środowiska:

- 1) wskazał, że należy powołać komisję skrutacyjną, a głosowanie powinno odbyć się przez podniesienie ręki;
- 2) wyjaśnił, że istnieją dwie opcje - procedowania: obecnie Katowice lub druga opcja - przejście do kolejnych nadleśnictw;
- 3) zauważył, że zespół powinien przegłosować wybór;
- 4) w związku z głosami na sali wskazał, że nie ma konsensusu.

107. Renata Bula z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego wskazała, że strona samorządowa złożyła swoje stanowisko na piśmie, a zespół dyskutuje tylko o stanowisku leśników i strony społecznej, zapominając, że Samorząd Miasta Katowice złożył na ręce Dyrektora pismo, w którym oczekuje włączenia wszystkich lasów na terenie miasta Katowice jako lasów społecznych.

108. Facylitorka:

- 1) wskazała, że zespół ma do podjęcia decyzję, co do dalszego procedowania na IV spotkaniu;
- 2) wyjaśniła, że zespół decyduje czy dojdzie do nakładania na siebie warstw i weryfikacji obszarów zgodności dotyczących obszarów lub sposobów gospodarowania w kolejnych nadleśnictwach (omawiając w czym występują zgodności oraz niezgodności) lub każda ze stron przedstawi swoją propozycję - zmienioną lub przedstawioną podczas bieżącego spotkania, a wynikiem prac zespołu będą trzy propozycje.

109. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach poprosił o głos dla dra Jerzego Parusela wskazując, że może on mieć pomysł dotyczący rozwiązania zaistniałej sytuacji.

110. Dr Jerzy Parusel z Państwowej Rady Ochrony Przyrody oświadczył, że cyt. „propozycja przedstawiona przez stronę tzw. „leśną”, czyli przez moich kolegów leśników, jest propozycją, która została oparta o ograniczone i błędne zinterpretowanie wytycznych, które zostały przesłane. Mówię to, ponieważ jestem członkiem redakcji ostatecznej tych dokumentów i przedłożyłem Panu Ministrowi pełną tabelę kryteriów ocen sposobów ich wyznaczania i źródeł ich informacji. I dlatego moje pytanie. Moje pytanie jest do przedstawiciela Ministra. My, my przedstawiamy tu jako strona społeczna kompleksowo w oparciu o dokumenty, które znajdują się w ostatecznej redakcji, o podjęcie tej decyzji. Uważamy, że nic nie stoi na przeszkodzie, żeby przedmiotem naszych rozważań były całe nadleśnictwa, tak jak one tutaj zostały zaproszone do współpracy i nie wiem o co chodzi tutaj, po prostu, że coś ktoś nam daje i tak dalej. Proszę Państwa, mówimy o kryteriach. O kryteriach mówimy. Przedstawiliśmy Państwu patrz tylko w oparciu o przepisy, które obowiązują. O akty prawne, które zostały wydane dla lasów ochronnych. Idźmy dalej. Zróbmy tą robotę za Ministerstwo bo inaczej po prostu, jeżeli Ministerstwo potraktuje te propozycje Nadleśnictwa to naprawdę obiecuję tutaj, publiczne ustosunkowanie się do propozycji, wytknięcie wszystkich niedopełnień, niedociągnięć strony leśnej, która niewłaściwie interpretuje lasy społeczne”.

111. Facylitorka zwróciła się do dra Jerzego Parusela z zapytaniem czy ma propozycję, co do dalszej pracy zespołu.

112. Dr Jerzy Parusel z Państwowej Rady Ochrony Przyrody:

- 1) stwierdził, że jest za tym, żeby zespół obradował w granicach całych nadleśnictw, bo cyt. „(...) to jest z punktu widzenia spełniania kryteriów przez te nadleśnictwa. Jesteśmy w 5-cio milionowej aglomeracji, gdzie ludzie przepływają pomiędzy wsiami itd. i miastami, pomiędzy jednym oddziałem, a drugim oddziałem, mają gdzieś te granice i samorzady”;
- 2) przeprosił;
- 3) dodał, że cyt. „(...) tak to jest, że w granicach jednostki operacyjnej jaką jest nadleśnictwo nie wyobrażam sobie, że będziemy mieli jeden oddział albo jedno wydzielenie w gminie x, które będzie miało las społeczny, a gmina y nie będzie miała lasu społecznego. To jest absurd proszę Państwa i moim

zdaniem nie można w ten sposób procedować, dlatego uważam, że jedyną propozycją, wspólną tutaj, jest obradowanie i uznanie za lasy społeczne to co wynika z kryteriów ONOL-u, a nie z propozycji jakichś. Ja nie wiem dlaczego tutaj mówimy o tym, że ktoś coś oddaje, wyznacza, proponuje. No proszę Państwa, jeżeli mamy mówić o kryteriach, a więc mamy mówić o metodologii, to tak jak mówię, z całą odpowiedzialnością mówię, że metodologia ta, którą tutaj zastosowaliśmy przez stronę społeczną, jest kompletna i wyczerpująca i jednoznacznie z niej wynika, że pracujemy w granicach nadleśnictw”.

113. Facylitorka podsumowała, wskazując że dr Jerzy Parusel proponuje pracę na obszarze całych nadleśnictw i przyjęcie metodologii zaproponowanej przez stronę społeczną.
114. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy wskazała, że chodzi o wytyczne ONOL-u.
115. Facylitorka poprosiła Przewodniczącego zespołu - Roberta Pabiana, Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach o odniesienie się do wypowiedzi.
116. Wiceprzewodnicząca Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy wskazała, że również chce odnieść się do wypowiedzi i poprosiła o głos.
117. Wiceprzewodnicząca Kama Klimsa powiedziała, że cyt. „(...) słyszymy obawy tutaj ze strony również Pana, dotyczące tego jak te lasy będą wyglądać i ja chciałam tylko zwrócić uwagę, że my nie wyłączamy gospodarki w tych lasach. Szanowni Państwo, to jest jakiś procent na podstawie konkretnych wytycznych, ale my tego nie robimy. My proponujemy w większości modyfikacje i ograniczenia i te modyfikacje i ograniczenia, z tego co rozumiem, cały czas się dzieją. I te modyfikacje i ograniczenie pozwolą na to, że las będzie bezpieczny i tak dalej, i tak dalej, to wszystko o czym Państwo mówią. Więc proszę się nie martwić, że my wyłączymy gospodarkę leśną”.

118. Facylitorka:

- 1) wskazała, że zauważyła istnienie obszaru zgodności, w związku z czym zwróciła się z zapytaniem czy strona organizacji społecznych proponuje pracę na poziomie całych nadleśnictw, co nie oznacza wyłączenia całego nadleśnictwa, tylko trzy różne sposoby gospodarowania i o nich strona organizacji społecznych może dyskutować;
- 2) zwróciła się z prośbą do Przewodniczącego zespołu - Roberta Pabiana, Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach lub innego przedstawiciela strony leśnej o odniesienie się do propozycji.

119. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) wskazał, że chciałby móc sprawdzić wypowiedź Wiceprzewodniczącej Kamy Klimsy, bo z obecnej perspektywy nie jest jej w stanie ocenić;
- 2) ponowił propozycję dotyczącą rozpoczęcia kolejnego spotkania od nałożenia na siebie propozycji strony leśnej i strony organizacji społecznych;
- 3) stwierdził, że istnieje możliwość, że w dużym procencie obie strony mogą być zgodne, czego nie da się dzisiaj osiągnąć;
- 4) z uwagi na brak konsensusu stron zaproponował kolejne rozwiązanie;
- 5) nawiązując do pytania - na ile strona leśna jest w stanie powiększyć swoją propozycję, poinformował zespół o kolejnej propozycji Lasów Państwowych, którą nazwał propozycją ostatniej szansy.

120. W związku z niestosownym zachowaniem części przedstawicieli strony organizacji społecznych, które przerwało wypowiedź Przewodniczącego zespołu - Roberta Pabiana, facylitorka:

- 1) przypomniała, że chciałyby żeby zespół z szacunkiem odnosił się do wypowiedzi każdego członka;
- 2) wskazała, że ponieważ zespół daje członkom prawo do dokończenia wypowiedzi, więc Dyrektor Robert Pabian może przedstawić propozycję, o ile mieści się ona w krótkim czasie pozostałym do końca spotkania.

121. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) wskazał, że jest to propozycja kompromisowa i cyt. „Mając na uwadze wolę osiągnięcia porozumienia, wykazując pełne zrozumienie oczekiwań części organizacji społecznych, a także innych członków zespołu i samorządów, Lasy Państwowe zgłaszają propozycję: w ramach prowadzonego pilotażu proponujemy uznać całość, wszystkie lasy Nadleśnictwa Katowice za lasy o wiodącej funkcji społecznej, które spełniają w dużej mierze wskaźniki S2 i S6, przy czym lasy wskazane w poprzedniej propozycji Lasów Państwowych objąć modyfikacjami ograniczeniami oraz wyłączeniami w niewielkim zakresie. Natomiast pozostałe lasy objąć modyfikacjami. W odniesieniu do lasów pozostałych Nadleśnictw: Kobiór, Chrzanów i Siewierz wyznaczyć lasy o wiodącej funkcji społecznej na obszarach zaproponowanych przez Lasy Państwowe do tej pory, z uwzględnieniem zwiększenia prezentowanego na dzisiejszym spotkaniu. Proces wyznaczania lasów społecznych w tych nadleśnictwach pozostawić jako rozpoczęty, do kontynuacji w kolejnych procesach”;
- 2) zwrócił się z pytaniem czy tego typu rozwiązanie jest dla wszystkich członków zespołu akceptowalne, wskazując, że całe Nadleśnictwo Katowice będzie traktowane jako lasy społeczne, z czego na części, która była procedowana do tej pory, dopuszczalne są ograniczenia i wyłączenia w niewielkim zakresie, natomiast w pozostałej części będą to tylko modyfikacje. A lasy w poszczególnych trzech nadleśnictwach pozostaną zgodnie z dotychczasową propozycją Lasów Państwowych;
- 3) zwrócił się z zapytaniem, czy ktoś chce zabrać głos wskazując, że chodzi o głosy sprzeciwu.

122. Facylitorka;

- 1) wskazała, że członkowie zespołu proszą o przekazanie propozycji na piśmie;
- 2) zwróciła się do strony samorządowej z zapytaniem czy chce ustosunkować się do propozycji strony leśnej.

123. Krystian Pacholski z Urzędu Miasta Katowice, zwrócił się z zapytaniem, jakich powierzchni będą dotyczyły wyłączenia z produkcji.

124. Przewodniczący zespołu - Robert Pabian, Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach:

- 1) wskazał, że obecny problem polega na tym, że strona leśna nie jest w stanie tego zdiagnozować;
- 2) dodał, że zaproponował rozwiązanie dotyczące obszaru, by móc na zaproponowanym obszarze przedstawić zespołowi diagnozę, czyli porównanie dwóch różnych propozycji i jak wskazał, mogłoby to być rozpoczęcie procedowania na najbliższym spotkaniu zespołu za tydzień.

125. Mikołaj Siemaszko ze Stowarzyszenia PLUMA VERDE - Zielone Pióro:

- 1) zwrócił się z zapytaniem czy i od kogo strona społeczna ma gwarancję, że proces będzie kontynuowany;
- 2) wyjaśnił, że strona musi zdecydować się na potencjalne ustępstwa, a nie ma gwarancji czy proces będzie kontynuowany;
- 3) zwrócił się do przedstawiciela Ministerstwa z zapytaniem czy istnieje taka gwarancja;
- 4) zwrócił uwagę, że jeżeli strona społeczna ma podjąć jakikolwiek decyzję do dalszego procedowania, to musi mieć gwarancję, że procedowanie będzie miało miejsce.

126. Wiceprzewodniczący - Radomir Dyjak z Ministerstwa Klimatu i Środowiska:

- 1) podkreślił, że w regulaminie, który przyjął zespół, § 2 pkt 16 wskazuje, że wszelkie wiążące decyzje i zgody nie podjęte przez uczestników zespołu w drodze konsensusu zostaną odnotowane w protokole rozbieżności;
- 2) zaznaczył, że zespół nie ma obowiązku osiągnięcia konsensusu;
- 3) wskazał, że konsensus jest optymalnym rozwiązaniem, ale w sytuacji, gdy któraś ze stron nie zgadza się na stanowisko, co do którego zgodziły się pozostałe strony, zostanie to wykazane;
- 4) stwierdził, że jest to jasno określone;
- 5) dodał, że w jego ocenie, dwie kluczowe decyzje wiążące, które będą podejmowane w ramach zespołu dotyczą obszaru i sposobu zagospodarowania, dodając, że co do tych kwestii nie mogą podjąć decyzji w formie głosowania, ani w żaden inny sposób bez konsensusu;

- 6) wskazał, że docelowo chodzi o konsensus albo opcje odnotowania innego punktu widzenia;
- 7) zwrócił uwagę, że istotna w kwestii dalszego procedowania jest odpowiedź na pytanie czy istnieje płaszczyzna do konsensusu;
- 8) wskazał, że jeśli chodzi o gwarancję dalszego procedowania, to w chwili obecnej w podpisie u Ministra jest pismo dotyczące dokładnie tej kwestii i pomysł dotyczący podejścia do wyznaczania lasów społecznych w Katowicach został uznany za dobrą praktykę i wzorzec dla innych rozwiązań;
- 9) wskazał, że wydaje mu się, że jeżeli uda się wypracować mechanizm dojścia do wspólnych wniosków, to jest to przesłanką do szybkiego przejścia do dalszego procedowania;
- 10) wskazał, że proces na pewno będzie kontynuowany ponieważ w chwili obecnej pilotaż zostanie podsumowany, zostaną wyciągnięte wnioski i opracowane ostateczne rozwiązania, co będzie miało przełożenie na zmiany legislacyjne i kontynuację procesu;
- 11) zauważył, że niestety nie jest w stanie powiedzieć, kiedy to nastąpi.

127. Mikołaj Siemaszko ze Stowarzyszenia PLUMA VERDE - Zielone Pióro podsumował, że jest gwarancja ze strony Ministerstwa, że prace będą kontynuowane.

128. Wiceprzewodniczący - Radomir Dyjak z Ministerstwa Klimatu i Środowiska wskazał, że to co odbywa się obecnie jest pilotażem i zakłada, że proces wyznaczania lasów społecznych w odniesieniu do innych aglomeracji i pozostałych nadleśnictw będzie kontynuowany.

129. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy:

- 1) zwróciła się do Wiceprzewodniczącego Radomira Dyjaka z zapytaniem czy będzie taka gwarancja formalna i poprosiła o nią;
- 2) zwróciła się z zapytaniem czy jeżeli będzie konsensus dotyczący jednego, dwóch, trzech nadleśnictw, a czwartego nie, to również będzie stanowić informację i będzie w całości podejmowana jako konsensus czy też trzeba będzie dojść do konsensu we wszystkich czterech nadleśnictwach;

130. Wiceprzewodniczący - Radomir Dyjak z Ministerstwa Klimatu i Środowiska:

- 1) wskazał, że kluczowe jest wypracowanie przez zespół pomysłu na dalsze procedowanie wyboru lasów społecznych efektywnie;
- 2) wskazał, że w jego opinii nie jest istotne czy strony cyt. „dogadają się” w zakresie konkretnej liczby nadleśnictw, tylko to czy strony wyjdą ze spotkania zespołu z przekonaniem, że chcą ten proces kontynuować;
- 3) wskazał, że pojawiła się inicjatywa podpisania listu intencyjnego, wobec czego stwierdził, że jest to dobre rozwiązanie i będzie przesłanką dla Ministra, żeby brać udział w tym procesie w taki sposób;
- 4) wskazał, że jeśli listu intencyjnego nie będzie, to pilotaż jest po to, żeby wyciągnąć wnioski i lepiej zaprojektować proces;
- 5) wskazał, że procedowanie na kolejnych etapach będzie się odbywać na zasadzie zmodyfikowanych zasad.

131. Gabriel Tomczak z Rady Dzielnicy Murcki:

- 1) wskazał, że odnosi wrażenie, że zespół cyt. „cały czas mówi o wszystkim, poza tym o czym powinien rozmawiać”;
- 2) przypomniał, że profesor Gieburowski nadmienił, iż już kilkadziesiąt lat temu lasy katowickie były społeczne i gospodarowane tak, że nie trzeba było spotkań i dyskusji;
- 3) wskazał, że konkluzją jest zaakceptowanie lasów na obszarze wskazanym przez stronę społeczną i podkreślił, że zgodnie z wypowiedzią Wiceprzewodniczącej Kamy Klimsy strona społeczna nie mówi o wyłączeniu lasów i pozbawieniu leśników miejsc pracy, tylko chce rozmawiać o tym, w jaki sposób ma być zmodyfikowana gospodarka leśna w lasach społecznych, cyt. „(...) wy się Państwo nie obawiajcie tego, że my was chcemy zwolnić z pracy, bo to nie o to chodzi. Chcemy żeby ten las uznać całkowicie w mieście Katowice za las społeczny, o wiodących funkcjach społecznych. Dalej procedujemy, rozmawiamy w jaki sposób to zrobić”;
- 4) podkreślił, że rozmawiając z Nadleśniczym Wojciechem Kubicą oboje wiedzą dokładnie cyt. „(...) co w tych lasach trzeba zrobić”, w związku z czym to powinien być proces procedowania, a jeżeli zespół będzie się przepychał cyt. „(...) w jedną i stronę w drugą stronę”, to nie przybliży się do końca tematu;

- 5) wskazał, że zespół jest po to, by zrobić to wspólnie i dodał, że zespół niepotrzebnie traci czas na podsumowania i przepychanki.

132. Grzegorz Cekus z Nadleśnictwa Siewierz:

- 1) zgodził się częściowo z przedmówcą, wskazując że prace w zespole nie posuwają się do przodu;
- 2) wskazał, że życzy sobie i może przyniosłoby to efekt finalny, na którym wszystkim zależy, czyli osiągnięcie konsensusu: wypracowania pomysłu, co robić żeby w oczekiwaniu społecznym las spełniał w dużej mierze funkcję społeczną;
- 3) zaproponował, aby zespół spotkał się w mniejszych grupach;
- 4) wskazał, że chętnie spotkałby się z samorządowcami i przedstawicielami lokalnych społeczności, żeby w mniejszym gronie porozmawiać o miejscu, w którym na co dzień przebywają leśnicy jako pracownicy i mieszkańcy;
- 5) wskazał, że leśnicy również są po pracy mieszkańcami i społecznością lokalną, która korzysta z lasu, w związku z czym podczas spotkania interesariusze mogliby sobie powiedzieć czego oczekują od lasu i cyt. „(...) jak widzą” pracę w lesie, żeby spełniał on nasze oczekiwania;
- 6) wskazał że są po spotkaniach czterech zespołów i można by usiąść do stołu;
- 7) wskazał, że naprawdę obawia się, że za tydzień będzie wprowadzenie, przywitanie, trzy głosy i cyt. „znowu będzie 18:00”.

133. Facylitorka podziękowała za konstruktywną opinię i wskazała, że jest to propozycja do rozważenia między spotkaniami w imię tego żeby pójść do przodu, co nie oznacza spotkania plenarnego na kolejnym etapie.

134. Wiceprzewodnicząca - Kama Klimsa ze Stowarzyszenia Leśne Sprawy poprosiła o możliwość dodatkowego spotkania plenarnego w dniu 30 października, z uwagi na to, że kolejne spotkanie ma dotyczyć wypracowania raportu, czego zespół w obecnej sytuacji nie jest w stanie zrobić.

135. Facylitorka oddała głos II Wicewojewodzie Śląskiemu.

136. Wojewoda podziękował zespołowi za spotkanie i zgodził się z przedmówcami, podnoszącymi czasochłonność i małą efektywność prac wywołaną różnymi czynnikami, jednocześnie życząc bardziej owocnych spotkań.
137. Jeden z członków zespołu zgłosił, że spotkania zgodnie z regulaminem muszą być nagrywane, w związku z czym spotkania w małych grupach mogą się nie udać, ze względu na niemożność nagrania.
138. Facylitatorka wskazała, że jest to kwestia do zweryfikowania przez organizatora.

Sporządził: